

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี. **สมองกับการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พกรการพิมพ์, (ม.ป.ป.).
- การปกครอง, กรม. **แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รักษาอาสาดินแดน, 2544.
- การปกครอง, กรม. **สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. คู่มือแนวทางการปฏิบัติการจัดการศึกษาของท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง, (มปป.).
- การปกครอง, กรม. **สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เล่ม 1 การจัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาสารักษาอาสาดินแดน, 2546.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การศึกษาผลการดำเนินงานการสร้าง ความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, (ม.ป.ป.).
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 – 5 ปี) พ.ศ. 2545 – 2549**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2544.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 – 5 ปี) พ.ศ. 2546 – 2550**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2546.
- จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. **การจัดการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (ม.ป.ป.). (อัดสำเนา).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์. **รายงานโครงการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาระดับ “ปฐมวัย” เสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2544**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544. (อัดสำเนา).
- จำรัส ปัดตานัง. **การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.

- ทองปึก คลังกลาง. การปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- ทิตนา แชมมณี. การพัฒนากระบวนการคิด: แนวทางที่หลากหลายสำหรับครู. วารสารราชบัณฑิตยสถาน 28, 9 (มกราคม-มีนาคม 2546): 38-45.
- ทิตนา แชมมณี. รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุทธาการพิมพ์, 2546.
- ทิตนา แชมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ทิตนา แชมมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นัยพินิจ คชภักดี. การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน: จากภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ. โครงการวิจัยชีววิทยาระบบประสาทและพฤติกรรม สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโครงการวิจัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของสมองและพฤติกรรม สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม. (ม.ป.ป.).
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. ัญญูปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, 2545.
- พรรณี ดุจดดา. การพัฒนาคู่มือการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.
- พรรณอร ชรประดิษฐ์. การศึกษาความต้องการของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในพื้นที่ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- พิบูลพันธ์ุ สารร. การศึกษาบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไร อย่างไร. นนทบุรี: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2523.

- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. คำพ่อสอน. ประมวลพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ กรุงเทพฯ, 2550.
- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. คำพ่อสอน. ประมวลพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ กรุงเทพฯ, 2550.
- มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย: บทบาทของสถานเลี้ยงดูเด็ก. ชุดโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสถานเลี้ยงดูเด็กของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, 2543.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน้าที่ 1-4 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพมหานคร: สหาย บล็อกและการพิมพ์, 2548.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2547/2548 รากเหง้าของปัญหาและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร: วีที ซี คอมมิวนิเคชั่น, 2549.
- วิกฤติการศึกษาของชาติและแนวทางแก้ไขแบบบูรณาการ. การเสวนา "วิกฤติการศึกษาของชาติและแนวทางแก้ไขแบบบูรณาการ". 9 มิถุนายน 2550 ณ อาคาร มหิตลาธิเบศร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).
- วิทยากร เชียงกุล. เรียนลึก รู้ไว ใช้สมองอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ พรินตติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. (ม.ป.ป.).
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. รายงานสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองให้เด็กฉลาดได้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542.
- สถาบันวิทยาการการเรียนรู้. Brain-Based Learning. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน). (ม.ป.ป.).
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543ก.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิ-5 ปี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543ข.

- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. การวัดและประเมินแนวใหม่: เด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- สุพจน์ เฉลยจิตร. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545.
- สุริวิภาศ สีหะวงศ์. ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: คูรุสภา, 2542.
- สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: รักษาดินแดน, 2544.
- สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2547.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. แนวดำเนินงานเด็กปฐมวัยต้นแบบ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548.
- ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2547.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และคณะ. รายงานการวิจัยการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2541. * (อัดสำเนา).
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน (องค์กรมหาชน). มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (2549-2553). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: จุฑทอง, 2549.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. นวัตกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2548.

องค์การยูนิเซฟ. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. ฝ่ายสารนิเทศ องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (ม.ป.ป.). (อัดสำเนา).

อรพรรณ บุตรกตัญญู. การศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

อัจฉรา วงษ์เอก. ประมวลสาระวิชาชุดบริบททางการศึกษา: หน่วยที่ 9 บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546.

อุทัย บุญประเสริฐ และคณะ. "การกระจายอำนาจด้านการศึกษาในประเทศไทย," ใน การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย, เอกสารการประชุมทางวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, 2545.

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. งานวิจัยทางสมองกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ "ปลุกสมอง: Brain-Based Learning (BBL) สู่ห้องเรียนปฐมวัย". 16-18 ตุลาคม 2549 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. บรรยายภาคจริยธรรมทางสังคมของการศึกษาแนวคอนสตรัคติวิติสต์. วารสารครุศาสตร์ 30,2 (พฤศจิกายน 2544 – กุมภาพันธ์ 2545) : 55 – 63.

อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. สมอมมหัศจรรย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2545.

อรุณี หรดาล และคณะ. การพัฒนาความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 1,2 (ธันวาคม-พฤษภาคม 2550): 1-7.

ภาษาอังกฤษ

Becerra, G.V. " Role perceptions of administrators and community representative in pratical patory decision making" Dissertation Abstracts International. 14 (11): 6887- A, [1974, November].

- Bredenkamp, S. and Copple, C. **Developmentally appropriate practices in early childhood programs serving from birth through age 8.** Washington, DC: National Association for the Education of Young Children, 1997.
- Bronfenbrenner, U. **The Ecology of human development: Experiments by nature and design.** Cambridge, MA: Harvard University Press, 1979.
- Caine Learning Institute. **12 Brain/Mind learning principle** [Online]. (n.d.). Available from: <http://www.cainelarning.com/principles01.html> [2006, August 19]
- Chaille, C. and Britain, L. **The young child as scientist: A constructivist approach to early childhood science education.** 2nd edition. New York: Addison Wesley Longman, 1997.
- Collins, E., and Green, J. T. Learning in classroom setting: Making or breaking a culture. In H. H. Marshall (Ed.), **Refinding student learning: Roots of educational change.** Norwood, NJ: Abex, 1992.
- Decker, C. A., and Decker, J. R. **Planning and administering early childhood programs.** 5th edition. USA: Macmillan, 1992.
- DeVries, R., and Zan, B. Assessing interpersonal understanding in the classroom context. *Children education* 72 (Annual) : 265-268, 1996.
- DeVries, R. and Kohlberg, L. **Constructivist early education: Overview and comparison With other programs.** Washington, DC: National Association for Education of Young Children, 1987/1990.
- Daimond, M. and Hopson, J. **Magic trees of the mind: How to nurture your child's intelligence, creativity, and healthy emotions from birth through adolescence.** NJ, USA.: Penguin Putnam, 1998.
- Ecological Systems Theory of Human Development. **Ecological systems theory of human development** [Online]. (n.d.). Available from: <http://www.education.umd.edu/Deots/EDHD/geron/lifespan/6.html> [2006, September 21]
- Essa, E. **Introduction to early childhood education instructor's annotated Edition.** 3rd edition. USA: Delmar Publisher, 1999.
- Evans, L.J. **Breaking down the barriers: Creating integrated early childhood programs.** Keynote Address at the Conference on the Holistic/Integrative concept in Early

Childhood Education and Development, Larnaca Cyprus, February 15 – 18, 1997.

Funderstanding. **Brain-based Learning** [Online]. (n.d.). Available from:

http://www.funderstanding.com/brain_based_learning.cfm [2003, September 27]

Good, Carter V. **Dictionary of education**. 1st edition New York: McGraw-Hill. 1945.

Gordon, A.M., & Williams-Browne, K. **Beginnings & Beyond**. 4th edition. New York: Delmar Publishers, 1995.

Jensen, E. **Brain-Based Learning**. San Diego, CA: The Brain store, 2000.

Kaplan, A. **Issues in educational reserch** edited by John P. Keeves and Gabriele Lakomski. Amsterdam: Pergamon, 1999.

Keeves, J.P. **Educational research, methodology, and measurement**. Oxford: Pergmon Press, 1988.

King, S. P. "The school as a community: The importance of school environment" Dissertation Abstracts International. 45(6) 1593-A, [1984, June].

Meseon, M.H.; Albert, M.; and Khedouri, F. **Management: individual and organization effectiveness**. 2nd edition. New York: Harper & Row, 1985.

Morrison, G. **Early childhood education today**. 9th edition. New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2004.

NAEYC (National Association for the Education of Young Children). **Guideline for decision about developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8** [Online]. Available from: <http://www.naeyc.org/about/positions/dap4asp> [2005, July 9], adopted 1996a.

NAEYC (National Association for the Education of Young Children). **Policies essential for acheiving developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8** [Online]. Available from: <http://www.naeyc.org/about/positions/dap6asp> [2005, July 9], adopted 1996b.

NAEYC (National Association for the Education of Young Children) **Principles of child development and learning that Inform developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8** [Online]. Available from: <http://www.naeyc.org/about/positions/dap3asp> [2005, July 9], adopted 1996c.

- Paquette, D and Ryan J. **Bronfenbrenner's ecological systems theory** [Online]. (n.d.). Available from: <file:///c:/My%20Webs/bronfenbrenner%20webques/index.htm> (10f4) [2006, May 12]
- Piaget, J. **The moral judgment of the child**. New York: The Free Press, 1965.
- Sorbello, A.F. "Perception of actual and ideal role in school 13 community relation for parent of elementary" *Dissertation Abstracts International*. 39(2) 598 – A, [1978, August].
- Spodek, B and Saracho, O. N. **Right from the start: Teaching children ages three to eight**. USA.: Allyn and Bacon, 1994.
- UNICEF. **Convention on the rights of child right under the convention on the rights of the child** [Online]. (n.d.). Available from: http://www.unicef.org/crc/index_30177.html [2006, October 13]
- UNICEF. **Say yes for children. 10 Imperatives for children** [Online]. (n.d.). Available from: <http://unicef.org/say-yes/imperatives.htm> [2006, October 13]
- University of Wisconsin. **Bronfenbrenner's ecological model of child development** [Online]. (n.d.). Available from: [http://www.uwex.edu/ces/cty/oconto/flp/documents/AppendixB-Bronfenbrenners Ecological Model of child Development](http://www.uwex.edu/ces/cty/oconto/flp/documents/AppendixB-Bronfenbrenners_Ecological_Model_of_child_Development) [2006, August 20]
- Waller, D. **Scientific sociology theory and method**. New Jersey: Prentice-Hall, 1967.
- Yamane, Taro. **Statistics; An introductory analysis** 3rd ed. New York University: Harper, 1973.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนกศักดิ์ แก้วเทพ และนวนลน้อย ตริรัตน์. **แนวนโยบายแห่งรัฐ: 5 ปีรัฐธรรมนูญไทย.**

กรุงเทพมหานคร: พี.เพรส, 2545.

การปกครอง, กรม. **สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น.** กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, (มปป.).

โกวิท พวงงาม. **การปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน, 2543.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การเรียนรู้รูปแบบใหม่: ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายและการใช้ทรัพยากร.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และเกณฑ์การประเมินระดับก่อนประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2545.

เต็มสิริ เนาวรังสี. **หลักสูตรและการจัดโปรแกรมการอบรมเด็กปฐมวัย. เอกสารประกอบการสอนวิชา 1073202 หลักสูตรและการจัดโปรแกรมการอบรมเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2540.

นภเนตร ธรรมบวร. **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

นภเนตร ธรรมบวร. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

นิตยา ประพฤติกิจ. **การพัฒนาเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2539.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5.** กรุงเทพมหานคร: B&B, 2542.

ผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์. **การออกแบบวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

ฝ่ายวิชาการ, สำนักพิมพ์สุทรไพศาล. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1 - 2) พ.ศ. 2542 - 2545 ปรับปรุง 2547-9.** กรุงเทพมหานคร: สุทรไพศาล, 2547

- พินสุดา สิริรังศรี และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ประเด็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.
- มหาดไทย, กระทรวง. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2547.
- มหาดไทย, กระทรวง. สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น. แผนนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: รัชดาตินแดน, 2544.
- มหาดไทย, กระทรวง. สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2547.
- เยาวพา เดชะคุปต์. การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: แม็ค, 2542.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. การทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พี.รินทร์, 2542.
- วิไล แพงศรี. รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2544.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. การวัดและประเมินแนวใหม่: เด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของบุคคล สิทธิของเด็ก สตรี คนชรา และผู้พิการทุพพลภาพ. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา และคณะกรรมการศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและครอบครัว กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3 – 6 ปี). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. **หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี).** พิมพ์ครั้งที่ 1:

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.**

2545 – 2549) ฉบับสรุป. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รวมกฎหมายการศึกษา.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2548.

อัจฉรา วงษ์เอก. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา.** (มปป.). (อัดสำเนา).

อาชัญญา รัตนอุบล, สารีพันธ์ ศุภวรรณ, มนัสวาสน์ โกวิทยา, วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา และ
สมชัย วรานุกุลรักษ์. **การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 6
ปีโดยสถานประกอบการ.** รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545. (อัดสำเนา).

ภาษาอังกฤษ

Arthur, L.; Beecher, B.; Dockett, S.; Farmer, S., and Death, E. **Programming and
planning in early childhood settings.** 2nd ed. Sydney: Harcourt Brace, 1996.

Arce, Eve-Marie. **Curriculum for young children: An introduction.** New York: Delmar,
2000.

Bredenkamp, S. **Developmentally appropriate practice in early childhood programs
serving children from birth through age 8.** Expanded ed. Washington, DC:
National Association For the Education of Young Children, 1986.

Bredenkamp, S. and Copple, C. **Developmentally appropriate to practice in early
childhood programs.** Revised ed. NW: National Association for the Education of
Young Children, 1998.

Curtis, D., and Carter, M. **Rethinking Early Childhood Environments to Enhance
Learning.** *Journal of the national association for the education of young
children* 60 (May 2005): 34 – 38.

- Driscoll, A., and Nagel, N.G. *Early childhood education birth-8: the World of children, families, and educators*. 2nd ed. USA: Allyn & Bacon, 2002.
- Education, Ministry. *Providing positive guidance guidelines for early childhood education service*. New Zealand: Ministry of Education, 1998.
- Gallagher, K.C. Brian Research and Early childhood Development: A Primer for Developmentally Appropriate Practice. *Journal of the national association for the education of young children* 60 (July 2005): 12 – 20.
- Gestwiki, C. *Developmentally appropriate practice: Curriculum and development in early childhood education*. 2nd ed. New York: Delma, 1999.
- Hess, R.D., and Croft, D.J. *Teachers of young children*. Boston: Houghton Mifflin, 1972.
- Koralek, D. Developmentally Appropriate Practice in 2005 Updates from the Field. *Journal of the national association for the education of young children* 60 (July 2005): 10 – 11.
- Morrison, G. *Early childhood education today*. 9th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2004.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลต้นกล้าสาธิต
2. ดร.ชลธิป สมหิโต
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.วรรณิ เจตจำนงนุช
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร.พงศ์ชิต ชิตพงศ์
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
5. นางทิพสุดา สุเมธเสนีย์
ผู้เชี่ยวชาญสำนักพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจรูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัด
โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจาย
อำนาจทางการศึกษา

1. รองศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลต้นกล้าสาธิต

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณิง สายแก้ว

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

4. ดร.ชลธิป สมานิติโต

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ดร.ดิเรก พรสีมา

ข้าราชการบำนาญ อดีตรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ดร.อัจฉรา วงษ์เอก

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการวิจัย
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

เรื่อง

การนำเสนอรูปแบบการบูรณาการเชิงผลสัมฤทธิ์ความรู้สู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. แบบสัมภาษณ์มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
4. การปฏิบัติในการสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้
 - 4.1 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินการ
 - 4.2 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยแนะนำตนเองและแจ้ง วัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และสนทนาเรื่องต่างๆ ไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งขออนุญาตทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน
 - 4.3 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลตอนที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์
 - 4.4 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ระหว่างการสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเสียงและจดประเด็นสำคัญลงในแบบสัมภาษณ์ เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์มีการตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมจากเครื่องบันทึกเสียง

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศ.....
3. อายุ..... ปี
4. วุฒิการศึกษา.....
5. ประสบการณ์ในการทำงาน.....
6. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษา.....
7. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาปฐมวัย.....
8. ตำแหน่ง.....
9. ประสบการณ์ในตำแหน่ง..... ปี
10. สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....

11. ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ภายใต้การบริหารของท่าน.....
.....
12. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ท่านบริหารรับถ่ายโอนมาจาก.....
.....
14. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ท่านบริหารได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์ฯ ต้นแบบปี.....
13. วันที่ให้สัมภาษณ์.....
14. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....
15. เวลาที่ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านปรัชญาเป้าหมายและนโยบาย
 - 1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยเรื่องใดบ้าง
 - 1.2 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายข้อ 1.1 ท่านได้วางแผนหรือดำเนินการอย่างไรบ้าง
 - 1.3 ใครบ้างเป็นผู้ร่วมกำหนดนโยบายในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - 1.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้สนับสนุนการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์ท่านอย่างไรบ้าง
 - 1.4 ท่านพบปัญหาในด้านการกำหนดปรัชญาเป้าหมายและนโยบายในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยหรือไม่และมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
2. ด้านการดำเนินงาน
 - 2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาหรือไม่
 - 2.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.3 ท่านคิดว่าอะไรเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่าน
 - 2.4 เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีปัญหาในการจัดการศึกษาท่านสามารถขอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือจากที่ใด
 - 2.5 สิ่งที่ท่านต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยคืออะไร
 - 2.6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านได้รับการประเมินจากหน่วยงานใดบ้างหรือไม่

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมหรือไม่และมีหลักในการจัดสภาพแวดล้อมอย่างไร

3.2 ท่านพบปัญหาใดในการจัดสภาพแวดล้อมและมีวิธีแก้ไขอย่างไร

4. ด้านบุคลากร

4.1 ท่านมีวิธีการคัดเลือกครูผู้ดูแลเด็กอย่างไร

4.2 ท่านได้ส่งเสริมครู/บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้พัฒนาศักยภาพของตนในการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร

4.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านมีปัญหาด้านบุคลากรหรือไม่และมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

5. ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชน

5.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านมีวิธีการใดเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย

5.2 ท่านคิดว่าการนำเอา ครอบครัว ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำคัญอย่างไรและควรทำอย่างไร

5.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไรบ้าง

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างไรบ้าง
2. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย ท่านต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง
3. ท่านคิดว่าการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยควรมีลักษณะอย่างไร
4. ท่านคิดว่าการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยให้ประสบความสำเร็จสูงสุดเป็นหน้าที่ของใคร

แบบสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็ก

แบบสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็ก

เรื่อง

การนำเสนอรูปแบบการบูรณาการเชิงผลสัมฤทธิ์ความรู้สู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของ แบบสอบถามฉบับนี้จัดขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ครู/ผู้ดูแลเด็ก

3. แบบสัมภาษณ์มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

4. การปฏิบัติในการสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินการ

4.2 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยแนะนำตนเองบอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และสนทนาเรื่องต่างๆ ไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์ พร้อมกันนี้ขออนุญาตทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน

4.3 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลตอนที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์

4.4 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ระหว่างการสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเสียงและจดประเด็นสำคัญลงในแบบสัมภาษณ์ เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์มีการตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมจากเครื่องบันทึกเสียง

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

16. ชื่อ - นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

17. เพศ.....

18. อายุ..... ปี

19. วุฒิทางการศึกษา.....สาขาวิชา.....

20. ประสบการณ์การทำงานในหน้าที่ครู/ผู้ดูแลเด็กปี

21. ประสบการณ์การทำงานก่อนหน้าที่จะมาเป็นครู/ผู้ดูแลเด็ก

22. ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัด.....

23. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่าน ตั้งมานานกี่ปี

24. จำนวนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก..... คน

25. จำนวนเด็กในความดูแลรับผิดชอบ คน

26. จำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก..... คน ประกอบด้วย
27. ห้องเรียนของท่านมีบุคลากรจำนวน..... คน ประกอบด้วย.....
หน้าที่และความรับผิดชอบของท่าน มีอะไรบ้าง
28. ประสบการณ์ในการอบรมและเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย ได้แก่
29. ประสบการณ์ในการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย
ได้แก่.....
30. วันที่ให้สัมภาษณ์.....
31. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....
32. เวลาที่ให้สัมภาษณ์.....

**ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
องค์การบริหารส่วนตำบล**
แบ่งเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบทบาทและหน้าที่ของครู/ผู้ดูแลเด็ก

- 1.1 ท่านมีเหตุผลใดในการเลือกประกอบอาชีพครู/ผู้ดูแลเด็ก
- 1.2 ท่านคิดว่าครู/ผู้ดูแลเด็กมีบทบาทสำคัญอย่างไรในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย

2. ด้านองค์ความรู้/การพัฒนาทางวิชาการและวิชาชีพ

- 2.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างไรบ้าง
- 2.2 ท่านคิดว่าการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยควรมีลักษณะอย่างไร
- 2.3 ท่านรู้จักนวัตกรรม/แนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยใดบ้าง
- 2.4 ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย
ท่านต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง
- 2.5 ท่านมีปัญหาในการพัฒนาตนเองทางวิชาการและวิชาชีพในด้านใดบ้าง

3. ด้านแนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

- 3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้หลักสูตรใดในการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน
- 3.2 ท่านได้มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรเพื่อใช้ให้เหมาะกับท้องถิ่นของท่านหรือไม่
- 3.3 ท่านมีปัญหาในการพัฒนาและใช้หลักสูตรหรือไม่อย่างไร
- 3.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านเน้นเรื่องใดเป็นสำคัญในการจัดโปรแกรมการศึกษา

ปฐมวัย

3.5 ท่านคิดว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นอย่างไรและท่านได้ดำเนินการประการใดบ้าง

3.6 ท่านคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี และมีความหมายกับผู้เรียน จะเกิดขึ้นได้เมื่อไรและควรทำอย่างไร

3.7 ท่านได้นำนวัตกรรม/แนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยใดมาใช้ในการจัดโปรแกรมการศึกษาอย่างไรบ้าง

3.8 ท่านวางแผนการจัดกิจกรรมประจำวันอย่างไรและค่านึงถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

3.9 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะใด และมีการจัดทำแผนการสอนล่วงหน้าหรือไม่

3.10 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านได้ปรับให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กหรือไม่และอย่างไร

3.11 นอกจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทางศูนย์ได้จัดกิจกรรมอื่นที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก เช่น กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ โภชนาการ นันทนาการ คุณธรรมจริยธรรม อย่างไรบ้าง

3.12 ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับแนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์อย่างไรบ้าง

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้

4.1 ท่านใช้สื่อประกอบการสอนหรือไม่และมีวิธีการจัดหาสื่อรวมถึงการคัดเลือกสื่ออย่างไร

4.2 ท่านได้ใช้เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้เด็กอย่างไร

4.3 ท่านได้คำนึงถึงการจัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีความเหมาะสมกับพัฒนาการและมีจำนวนเพียงพอสำหรับเด็กทุกคนหรือไม่

4.4 ท่านได้นำทรัพยากรท้องถิ่นหรือวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่และนำมาใช้อย่างไร

4.5 ปัญหาในเรื่องการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่าน/ในห้องเรียนมีประการใดบ้าง

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

5.1 ลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนของท่านเป็นอย่างไรและมีการวางแผนการจัดหรือไม่

5.2 ท่านใช้เกณฑ์ใดในการวางแผนจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนของท่าน

5.3 ท่านคิดว่าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนรวมถึงบริบทที่แวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านเป็นอย่างไร

5.4 ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดกิจกรรมต่างๆ และมีวิธีแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

6. ด้านกิจกรรมการนิเทศการสอน

6.1 ท่านได้รับการนิเทศการสอนจากผู้ใดบ้าง และรูปแบบการนิเทศเป็นอย่างไร

6.2 ท่านต้องการได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยในเรื่องใดบ้าง

6.3 ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในการนิเทศการสอน และดำเนินการแก้ไขอย่างไร

7. ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ

7.1 ท่านใช้วิธีใดในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กและนำผลการประเมินไปใช้ในลักษณะใดบ้าง

7.2 ใครเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กบ้าง

7.3 ปัญหาในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กของท่านคืออะไรบ้างและท่านมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร

8. ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองและชุมชน

8.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสื่อสารกับผู้ปกครองด้วยวิธีใดบ้าง

8.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีบทบาทในการจัดการศึกษาอย่างไรบ้าง

8.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านมีวิธีประสานงานกับผู้ปกครอง/ชุมชนและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างไร

8.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนในการส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นบ้างหรือไม่ อย่างไร

8.5 ชุมชนของท่านให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือไม่อย่างไร

8.6 เมื่อท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาท่านสามารถขอคำแนะนำหรือขอความช่วยเหลือได้จากใคร

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปัญหาใดที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข

2. ท่านคิดว่าท่านพึงพอใจโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือไม่ เพราะอะไร

3. ท่านคิดว่าในชุมชนของท่านควรมีบริการใดเพิ่มเติมที่จะช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาเด็กในชุมชนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

เรื่อง

การนำเสนอรูปแบบบูรณาการเชิงผสมผสานความรู้สู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหาร
ส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของ แบบสอบถามฉบับนี้จัดขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้ปกครอง
3. แบบสัมภาษณ์มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
4. การปฏิบัติในการสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้
 - 4.5 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินการ
 - 4.6 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยแนะนำตนเองบอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และสนทนาเรื่องต่างๆ ไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์ พร้อมกันนี้ขออนุญาตทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน
 - 4.7 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลตอนที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์
 - 4.8 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ระหว่างการสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเสียงและจดประเด็นสำคัญลงในแบบสัมภาษณ์ เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์มีการตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมจากเครื่องบันทึกเสียง

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

33. ชื่อ - นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
34. เพศ.....
35. อายุ..... ปี
36. วุฒิการศึกษา.....
37. ประกอบอาชีพ
38. ท่านเป็นผู้ปกครองของเด็ก ชั้น..... ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....
7. ความสัมพันธ์ของท่านกับเด็ก.....
8. วันที่ให้สัมภาษณ์.....

9. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....
10. เวลาที่ให้สัมภาษณ์.....

**ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
องค์การบริหารส่วนตำบล
แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้**

1. ด้านการดำเนินงาน

- 1.1 เพราะเหตุใดท่านจึงให้บุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้
- 1.2 ท่านคิดว่าการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้เป็นอย่างไ
- 1.3 ท่านมีความเห็นอย่างไรกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.4 เท่าที่ท่านทราบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้ประสบปัญหาในด้านใดบ้างหรือไม่

2. ด้านแนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

- 2.1 สิ่งที่ท่านคาดหวังจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยให้กับบุตรหลาน
ของท่านมีอะไรบ้าง
- 2.2 ท่านคิดว่าโปรแกรมการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดให้แก่บุตรหลานของท่านมีความ
เหมาะสมหรือไม่อย่างไร
- 2.3 ท่านได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของบุตรหลานอย่างไรบ้าง

3. ด้านบุคลากร

- 3.1 ในความเห็นของท่าน ครู/ผู้ดูแลเด็กปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็กเป็นอย่างไร
- 3.2 ท่านคิดว่าสัดส่วนของครูต่อเด็กมีความเหมาะสมหรือไม่

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

- 4.1 ท่านคิดว่าที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้รวมถึงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเป็นอย่างไร
- 4.2 ตามความคิดเห็นของท่านสภาพแวดล้อมในห้องเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็น
อย่างไรควรมีการปรับปรุงประการใดบ้าง

5. ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์ ผู้ปกครองและชุมชน

- 5.1 วิธีที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองมีอะไรบ้าง
- 5.2 ข่าวสารเรื่องใดที่ท่านได้รับจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้างและท่านให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด
- 5.3 ท่านคิดว่าตัวท่านสามารถสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างไรบ้าง

- 5.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้โอกาสผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดบ้าง
- 5.5 ท่านคิดว่าชุมชนของท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับปฐมวัยหรือไม่เพียงใด

6. ด้านการจัดบริการ

6.1 ท่านอยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้แห่งนี้ปรับปรุงหรือพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เพราะอะไร

6.2 นอกจากหน้าที่หลักในการบริการด้านการศึกษาแล้วศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดบริการในด้านอื่นๆ บ้างหรือไม่

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ท่านคิดว่าต้องการให้มีบริการ/การส่งเสริมเกี่ยวกับการดูแลเด็กในด้านอื่นๆ เพิ่มเติมในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ค

แบบสังเกตสภาพแวดล้อมในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย

แบบสังเกตการการจัดสภาพแวดล้อมการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสังเกต

ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....

สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....

วันที่..... เวลา

ชื่อ-นามสกุล ครูผู้ดูแลเด็ก.....

ตอนที่ 2 แบบสังเกตสภาพแวดล้อมการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย

รายการ	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	บันทึกการสังเกตเพิ่มเติม
<p>การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีพื้นที่และบริเวณโดยรอบเป็นสัดส่วน 2. สภาพตัวอาคารมีความมั่นคงปลอดภัย 3. สนามเด็กเล่นมีพื้นที่และเครื่องเล่นเพียงพอกับจำนวนเด็ก 4. เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัย 5. มีบริเวณพักผ่อนที่เป็นมุมธรรมชาติหรือสวนหย่อม ประกอบด้วยต้นไม้ใหญ่ เล็ก 6. มีพื้นที่ใช้สอยสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในร่มและกลางแจ้ง 7. พื้นที่นอกอาคารมีลักษณะพื้นผิวที่หลากหลายเพื่อการทำกิจกรรมที่ต่างกัน เช่น พื้นดิน พื้นทราย สนามหญ้า ลานหินหรือลานปูน 8. บริเวณโดยรอบมีความร่มรื่น สะอาดและปลอดภัย 9. มีที่รองรับขยะและสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องลักษณะ 10. มีระบบดูแลความปลอดภัย โดยมีรั้วกั้นและประตูเข้าออกที่เหมาะสม 11. ภายในอาคารมีพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก โดยแบ่งเป็นพื้นที่ใช้สอยดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ห้องนอน - บริเวณที่ฝึกเด็กป่วย - บริเวณสำหรับรับประทานอาหาร 			

รายการ	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	บันทึกการสังเกตเพิ่มเติม
<ul style="list-style-type: none"> - บริเวณที่ประกอบอาหาร - บริเวณที่ใช้สำหรับทำความสะอาดร่างกายเด็ก - บริเวณที่ล้างมือ - ห้องส้วม - ห้องพักรู <p>การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องเรียนมีความสะอาดและปลอดภัย 2. มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ 3. พื้นผิวห้องเรียนมีความเรียบทำความสะอาดง่าย 4. ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนเด็ก 5. ครูภัณฑ์มีความเหมาะสมในการใช้งาน 6. รูปแบบการจัดวางของในห้องเรียนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามการใช้งาน 7. มีการจัดวางวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ 8. มีพื้นที่ใช้สอยสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล 9. มีบริเวณพักผ่อนในห้องเรียนที่จัดให้มีเบาะ พรม เสื่อ เก้าอี้โยกเล็กสำหรับเด็กได้นั่งเล่น นอนเล่น 10. มีการตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน 11. มีบริเวณจัดแสดงผลงานของนักเรียน 12. มีที่เก็บผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล 			

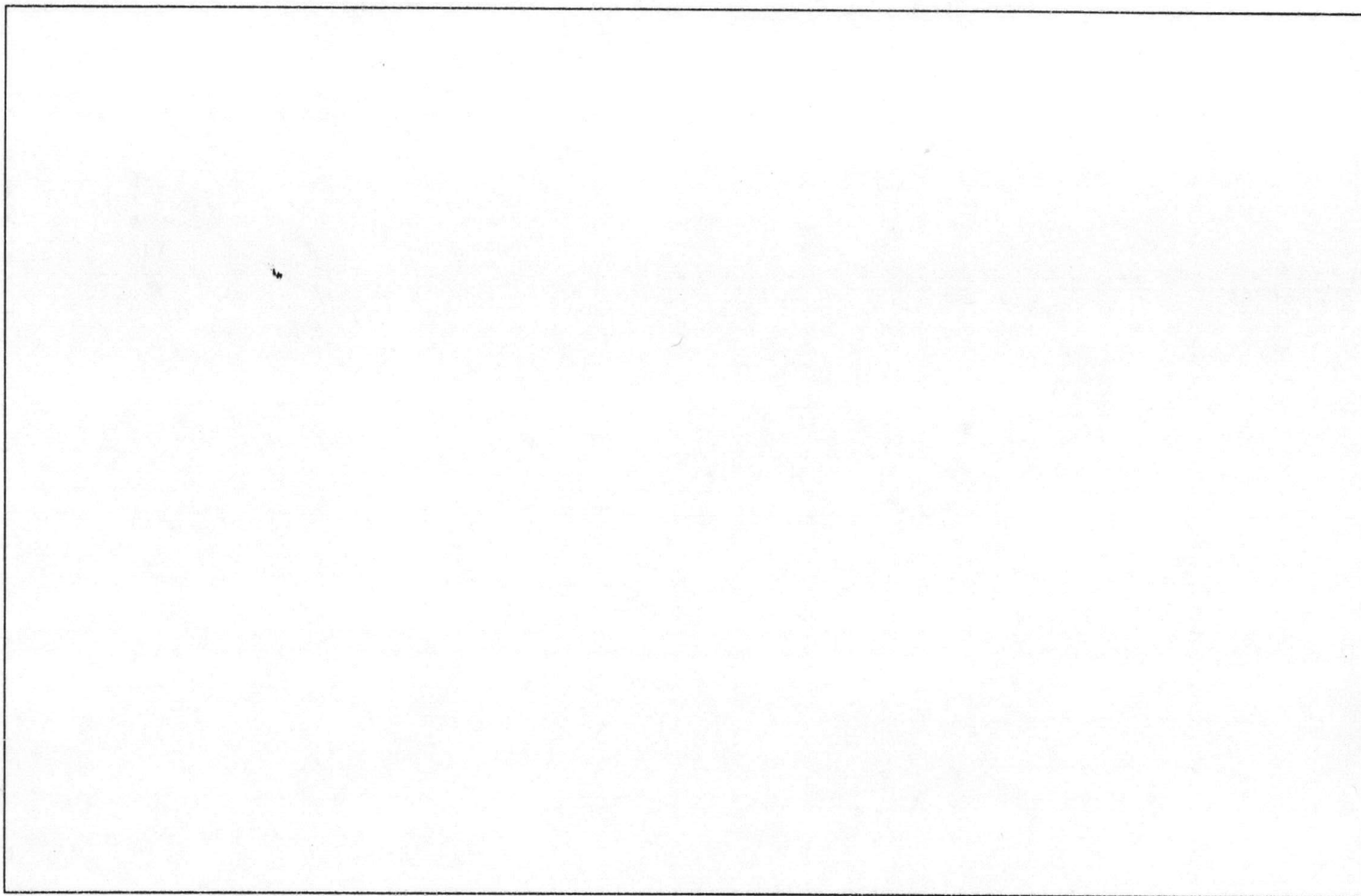
รายการ	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	บันทึกการสังเกตเพิ่มเติม
<p>13. จัดให้มีมุมประสบการณ์ที่หลากหลาย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มุมบ้าน/บทบาทสมมติ - มุมหนังสือ - มุมบล็อก - มุมเกมการศึกษา <p>14. จัดให้มีของเล่นและสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอกับจำนวนเด็ก</p> <p>15. จัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลาย</p> <p>16. ของเล่นและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพใช้งานได้</p> <p>17. มีของเล่นที่ทำจากวัสดุธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>18. มีอุปกรณ์และสื่อที่อำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องเล่น เทป</p> <p>19. มีที่เก็บของใช้ส่วนตัวสำหรับเด็กที่เด็กสามารถหยิบสิ่งของได้สะดวก</p> <p>20. มีพื้นที่ทำงานและเก็บของใช้ส่วนตัวของครู</p> <p>21. มีน้ำดื่มที่สะอาดจัดบริการไว้ในห้องเรียน</p> <p>22. มีที่รองรับขยะที่มีฝาปิดมิดชิด</p> <p>23. จัดให้มีอุปกรณ์ทำความสะอาดที่สามารถหยิบใช้ได้สะดวก</p>			

รายการ	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	บันทึกการสังเกตเพิ่มเติม
<p>สภาพการจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.บทบาทครู/ผู้ดูแลเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเป็นตัวอย่างที่ดีกับเด็ก - ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมและสุภาพ - มีความอ่อนโยน โดยแสดงออกด้วยคำพูดหรือการกระทำ - ให้ความสนใจกับเด็กทุกคนอย่างยุติธรรมและเสมอภาคกัน - รับฟังความคิดเห็นของเด็กและเปิด โอกาสให้เด็กซักถาม - ให้เด็กได้แสดงออก แสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน - ให้การเสริมแรงทางบวกเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การพูดชมเชย การให้รางวัล - ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะทางสังคมในการอยู่ร่วมกัน เช่น การปฏิบัติต่อเพื่อน - การเข้าอกเข้าใจผู้อื่น การให้ความร่วมมือ การแก้ไขปัญหาโดยหลีกเลี่ยงความรุนแรง - ส่งเสริมให้เด็กมีระเบียบวินัยในตนเอง - สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีแก่เด็กระหว่างการทำกิจกรรม - ติดตาม ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือเด็กเมื่อเด็กต้องการ ได้รับ 			

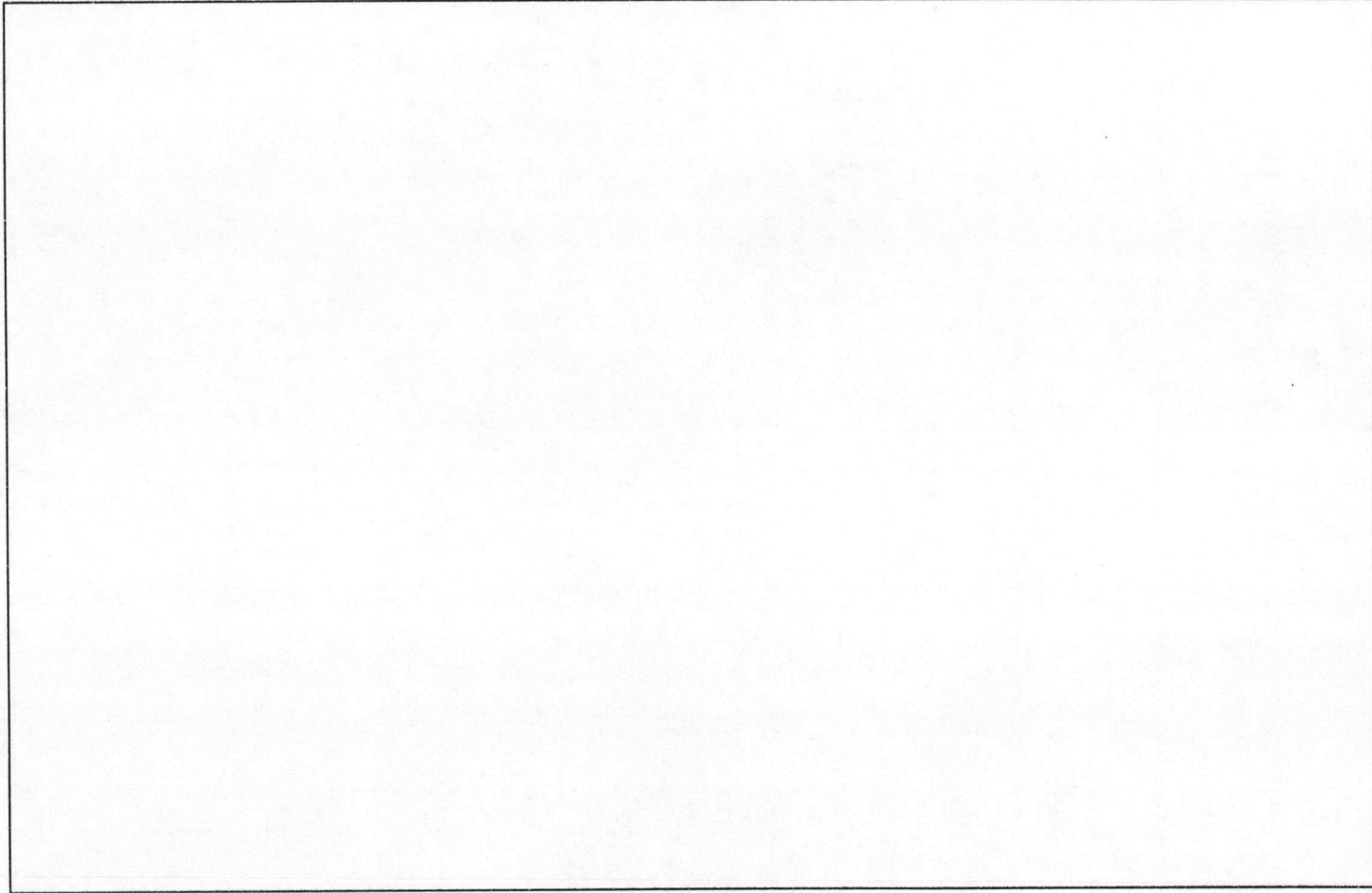
รายการ	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	บันทึกการสังเกตเพิ่มเติม
<p>ความช่วยเหลือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองและปฏิบัติตนตามหลักสุขอนามัย - ตรวจสอบสุขภาพและความสะอาดของเด็กทุกวัน - ติดตามพัฒนาการทางด้านร่างกาย โดยชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง <p>ตรวจสอบสายตา การได้ยิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามและดูแลความปลอดภัยให้แก่เด็กอย่างทั่วถึง - จัดเก็บเอกสารต่างๆ อย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกในการสืบค้น - จัดทำสมุดบันทึกพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล - จัดเตรียมแผนและสื่อการสอนล่วงหน้า <p>2.การจัดกิจกรรมและประสบการณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน <ul style="list-style-type: none"> - การเล่านิทาน - การเล่นเกม - กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ - กิจกรรมศิลปะ - การสาธิต - การทดลอง - การใช้คำถาม - การใช้บทบาทสมมุติ - การทัศนศึกษา 			

รายการ	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	บันทึกการสังเกตเพิ่มเติม
<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่หลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล - จัดให้มีการทำกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล - จำแนกกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความสามารถช้าหรือเร็วกว่าผู้อื่น - จัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำร่วมกัน - เปิดโอกาสให้เด็กได้มีเวลาเล่นหรือทำกิจกรรมอิสระตามความต้องการ <p>3. การวัดและประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การสนทนา - การตรวจผลงาน - การทดสอบปากเปล่า - การใช้แบบทดสอบ 			

แผนผังการจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แผนผังการจัดห้องเรียน

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้บริหาร

สถานภาพผู้บริหาร		กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	48	40.00	89	33.71	29	42.03	33	36.67	199	36.65
	หญิง	72	60.00	171	64.77	40	57.97	54	60.00	337	62.06
	ไม่ระบุ	-	-	4	1.52	-	-	3	3.33	7	1.29
	รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	25	20.83	81	30.68	8	11.59	27	30.00	141	25.97
	30-39 ปี	46	38.33	119	45.08	35	50.72	34	37.78	234	43.09
	40-49 ปี	34	28.33	39	14.77	19	27.54	17	18.89	109	20.07
	50 ปีขึ้นไป	15	12.50	25	9.47	7	10.14	12	13.33	59	10.87
	รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	19	15.83	50	18.94	18	26.09	15	16.67	102	18.78
	ปริญญาตรี สาขาศึกษา										
วุฒิทางการศึกษา	ปฐมวัย	11	9.17	17	6.44	5	7.25	7	7.78	40	7.37
	ปริญญาตรีสาขาอื่นๆ	81	67.50	167	63.26	35	50.72	53	58.89	336	61.88
	ปริญญาโท	8	6.67	12	4.55	8	11.59	14	15.56	42	7.73
	อื่นๆ	1	0.83	13	4.92	2	2.90	-	-	16	2.95
	ไม่ระบุ	-	-	5	1.89	1	1.45	1	1.11	7	1.29
	รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00
ประสบการณ์ในการบริหาร/รับผิดชอบดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	น้อยกว่า 1 ปี	19	15.83	49	18.56	7	10.14	14	15.56	89	16.39
	1-2 ปี	40	33.33	115	43.56	21	30.43	36	40.00	212	39.04
	3-5 ปี	25	20.83	34	12.88	16	23.19	19	21.11	94	17.31
	5 ปีขึ้นไป	35	29.17	65	24.62	22	31.88	20	22.22	142	26.15
	ไม่ระบุ	1	0.84	1	0.38	3	4.35	1	1.11	6	1.10
ประสบการณ์ในการเข้าประชุม/อบรม/สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรม	ไม่เคย	35	29.17	69	26.14	23	33.33	27	30.00	154	28.36
	เคย ปีละประมาณ										
	1-2 ครั้ง	64	78.05	140	72.92	35	76.09	45	73.77	284	74.54
	3-5 ครั้ง	10	12.20	40	20.83	8	17.39	13	21.31	71	18.64
	มากกว่า 5 ครั้ง	-	-	6	3.13	-	-	1	1.64	7	1.84
	ไม่ระบุ	8	9.76	6	3.13	3	6.52	2	3.28	19	4.99
ประสบการณ์ในการศึกษาดูงานด้านการศึกษาปฐมวัย	ไม่เคย	48	40.00	105	39.77	38	55.07	40	44.44	231	42.54
	เคย ปีละประมาณ										
	1-2 ครั้ง	58	81.69	132	86.84	23	82.14	40	85.11	253	84.90
	3-5 ครั้ง	6	8.45	11	7.24	1	3.57	3	6.38	21	7.05
	มากกว่า 5 ครั้ง	-	-	1	0.66	-	-	-	-	1	0.34
ไม่ระบุ	7	9.86	8	5.26	4	14.29	4	8.51	23	7.72	

1. ด้านปรัชญาและเป้าหมาย

ตารางที่ 2 ผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงาน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการองค์การบริหารส่วน										
ตำบล	27	22.50	69	26.14	21	30.43	14	15.56	131	24.13
ผู้บริหารพัฒนาเด็กเล็ก	29	24.17	75	28.41	16	23.19	19	21.11	139	25.60
ผู้บริหารพัฒนาเด็กเล็ก และครู										
ผู้ดูแลเด็กร่วมกัน	70	58.33	179	67.80	48	69.57	63	70.00	360	66.30
ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชน										
มีส่วนร่วมกำหนด	36	30.00	121	45.83	20	28.99	39	43.33	216	39.78
อื่นๆ										
กรมการศาสนา	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
คณะกรรมการพัฒนา										
ศูนย์เด็กเล็ก	3	2.50	3	1.14	4	5.80	-	-	10	1.84
ไม่มี	-	-	-	-	1	1.45	-	-	1	0.18
บุคลากรที่ให้ความรู้ใน										
การเข้าร่วมอบรมในแต่ละปี	-	-	-	-	1	1.45	-	-	1	0.18

ตารางที่ 3 วิธีดำเนินการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

วิธีดำเนินการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้กำหนดอะไรเพิ่มเติมแต่ทำตามมาตรฐานที่หน่วยงานต้นสังกัด	24	20.00	46	17.42	13	18.84	12	13.33	95	17.50
ประชุมระดมความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์สภาพจริง	29	24.17	81	30.68	16	23.19	27	30.00	153	28.18
ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจ แผน นโยบายหลักสูตรของชาติและกำหนดนโยบายเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้อง	82	68.33	185	70.08	49	71.01	73	81.11	389	71.64
อื่นๆ										
ไม่มีนโยบาย	-	-	-	-	1	1.45	-	-	1	0.18
ส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับครูผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ร่วมกันทำ	1	0.83	2	0.76	1	1.45	-	-	4	0.74
ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18

ตารางที่ 4 นโยบายในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นโยบายในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย										
สติปัญญา อารมณ์และสังคม	102	85.00	228	86.36	56	81.16	76	84.44	462	85.08
จัดโปรแกรมที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	6	5.00	12	4.55	3	4.35	1	1.11	22	4.05
จัดโปรแกรมให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ	47	39.17	86	32.58	22	31.88	40	44.44	195	35.91
จัดโปรแกรมที่มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้านอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิต	64	53.33	173	65.53	40	57.97	59	65.56	336	61.88
จัดโปรแกรมที่ให้บริการอย่างครบถ้วนต่อความต้องการของเด็ก	18	15.00	43	16.29	8	11.59	21	23.33	90	16.57
จัดโปรแกรมที่ช่วยให้พ่อแม่สามารถมีที่เลี้ยงดูเด็กได้อย่างปลอดภัย	25	20.83	78	29.55	11	15.94	28	31.11	142	26.15
จัดโปรแกรมที่เชื่อให้กับเด็กเล็กตั้งแต่อ่อนวัย 3 ขวบ ได้รับการเลี้ยงดู	49	40.83	142	53.79	28	40.58	47	52.22	266	48.99

ตารางที่ 5 วิธีการในการทำงานให้บุคลากรได้เข้าใจนโยบายและเป้าหมายการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วิธีการในการทำงานให้บุคลากรได้เข้าใจนโยบาย และเป้าหมายการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายและเป้าหมายให้ บุคลากรทราบ	89	74.17	206	78.03	53	76.81	68	75.56	416	76.61
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นระยะเพื่อสร้าง ความเข้าใจให้ตรงกัน	40	33.33	112	42.42	25	36.23	36	40.00	213	39.23
จัดทำเป็นคู่มือให้บุคลากร	24	20.00	65	24.62	8	11.59	21	23.33	118	21.73
อื่นๆ	1	0.83	9	3.41	2	2.90	3	3.33	15	2.76

ตารางที่ 6 นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเล็กนอกจากการส่งเสริมด้านการศึกษา

นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเล็กนอกจากการ ส่งเสริมด้านการศึกษาแล้วยังมีการ ส่งเสริมด้านอื่นๆอีกด้วยหรือไม่	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	3	2.50	16	6.06	3	4.35	3	3.33	25	4.60
มี	117	97.50	246	93.18	64	92.75	87	96.67	514	94.66
ด้านสุขภาพ	94	78.33	209	79.17	54	78.26	73	81.11	430	79.19
ด้านโภชนาการ	99	82.50	219	82.95	56	81.16	76	84.44	450	82.87
ด้านอื่นๆ	7	5.83	22	8.33	-	-	11	12.22	40	7.37

ตารางที่ 7 ปัญหาด้านนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาด้านนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	47	39.17	64	24.24	25	36.23	24	26.67	160	29.47
มี	69	57.50	190	71.97	44	63.77	65	72.22	368	67.77
บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของนโยบาย	14	11.67	41	15.53	5	7.25	6	6.67	66	12.15
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่สามารถทำตามนโยบายที่วางแผนได้ทั้งหมด	55	45.83	148	56.06	35	50.72	53	58.89	291	53.59
ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3	2.50	24	9.09	2	2.90	6	6.67	35	6.45
การคิดวางแผนนโยบายเป็นเรื่องที่ยากเกินไปสำหรับศูนย์พัฒนาเด็ก	12	10.00	39	14.77	6	8.70	12	13.33	69	12.71
ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานราชการอื่นๆ	13	10.83	53	20.08	12	17.39	15	16.67	93	17.13
อื่นๆ	3	2.50	20	7.58	5	7.25	6	6.67	34	6.26

2. ด้านการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลด้านการศึกษาโดยเฉพาะ

การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดูแลด้านการศึกษา โดยเฉพาะ	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	52	43.33	63	23.86	36	52.17	37	41.11	188
มี	34	28.33	98	37.12	7	10.14	25	27.78	164	30.20
ไม่ระบุ	34	28.33	103	39.02	26	37.68	28	31.11	191	35.17
รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00

ตารางที่ 2 การสนับสนุนการพัฒนาเด็กจากหน่วยงานต้นสังกัด

การสนับสนุนการพัฒนาเด็กจาก หน่วยงานต้นสังกัด	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ได้รับการสนับสนุน	3	2.50	5	1.89	3	4.35	3	3.33	14
ได้รับการสนับสนุน	117	97.50	259	98.11	66	95.65	87	96.67	529	97.42
ด้านนโยบายการจัดการศึกษา	70	59.83	175	67.57	34	51.52	51	58.62	330	62.38
ด้านการเตรียมบุคลากร	69	58.97	159	61.39	40	60.61	49	56.32	317	59.92
ด้านหลักสูตร	39	33.33	84	32.43	14	21.21	20	22.99	157	29.68
ด้านสื่อการเรียนการสอน	88	75.21	205	79.15	45	68.18	61	70.11	399	75.43
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	50	42.74	131	50.58	24	36.36	37	42.53	242	45.75
ด้านงบประมาณ	94	80.34	221	85.33	56	84.85	71	81.61	442	83.55

ตารางที่ 3 การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเด็ก งานวิชาการ งานหลักสูตรและด้านอื่นๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเด็ก งานวิชาการ งานหลักสูตรและด้านอื่นๆ ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	18	15.00	26	9.85	11	15.94	8	8.89	63
มี	102	85.00	238	90.15	58	84.06	82	91.11	480	88.40
ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กทุกคนตั้งแต่ แรกรับเข้ามาจนจบการศึกษา	97	95.10	223	93.70	55	94.83	77	93.90	452	94.17
ข้อมูลด้านงานหลักสูตรและ วิชาการ	47	46.08	112	47.06	25	43.10	39	47.56	223	46.46
ข้อมูลด้านการบริหารจัดการ	29	28.43	115	48.32	17	29.31	32	39.02	193	40.21
อื่นๆ	-	-	9	3.78	-	-	3	3.66	12	2.50

ตารางที่ 4 การดำเนินงานกิจกรรมด้านการนิเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานกิจกรรมด้านการนิเทศของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	19	15.83	29	10.98	16	23.19	13	14.44	77
มี	101	84.17	235	89.02	53	76.81	77	85.56	466	85.82
การสังเกตการจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ของครูผู้ดูแลเด็ก	87	86.14	213	90.64	43	81.13	62	80.52	405	86.91
การให้คำปรึกษาทางวิชาการโดย ผู้เชี่ยวชาญ	23	22.77	61	25.96	16	30.19	16	20.78	116	24.89
อื่นๆ	4	3.96	7	2.98	3	5.66	4	5.19	18	3.86

ตารางที่ 5 การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	63	52.50	98	37.12	33	47.83	42	46.67	236	43.46
มี	50	41.67	161	60.98	33	47.83	43	47.78	287	52.85
ไม่ระบุ	7	5.83	5	1.89	3	4.35	5	5.56	20	3.68
รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00

ตารางที่ 6 การจัดให้มีการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การจัดให้มีการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	88	73.33	180	68.18	54	78.26	61	67.78	383	70.53
มี	32	26.67	84	31.82	15	21.74	29	32.22	160	29.47
เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	10	31.25	35	41.67	5	33.33	10	34.48	60	37.50
เด็กด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม	27	84.38	61	72.62	12	80.00	16	55.17	116	72.50
เด็กที่ถูกละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	4	12.50	11	13.10	1	6.67	1	3.45	17	10.63
เด็กพิการ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	15	46.88	32	38.10	4	26.67	15	51.72	66	41.25

ตารางที่ 7 ปัญหาในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	52	43.33	56	21.21	21	30.43	32	35.56	161
มี	68	56.67	208	78.79	48	69.57	58	64.44	382	70.35
บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจในการ จัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย	53	77.94	150	72.12	33	68.75	39	67.24	275	71.99
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่สามารถดำเนินงาน ตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด	15	22.06	98	47.12	19	39.58	24	41.38	156	40.84
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานนอก สังกัด	12	17.65	21	10.10	2	4.17	6	10.34	41	10.73
อื่นๆ	1	1.47	14	6.73	3	6.25	1	1.72	19	4.97

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 1 แนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มีแนวทางหรือรูปแบบใดเฉพาะ	8	6.67	17	6.44	5	7.25	6	6.67	36
มี	112	93.33	247	93.56	64	92.75	84	93.33	507	93.37
เน้นความสะอาด										
เน้นความร่มรื่นเป็นธรรมชาติ	54	48.21	157	63.56	28	43.75	52	61.90	291	57.40
เน้นความปลอดภัย	94	83.93	220	89.07	58	90.63	73	86.90	445	87.77
คำนึงถึงความเหมาะสมและ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก	95	84.82	218	86.26	49	76.56	74	88.10	436	86.00
อื่นๆ	2	1.79	6	2.43	1	1.56	-	-	9	1.78

ตารางที่ 2 ลักษณะของห้องสำหรับทำกิจกรรมต่างๆในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ลักษณะของห้องสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	มีห้องเดียวใช้ทำกิจกรรมทุก									
เอนกประสงค์	56	46.67	117	44.32	28	40.58	37	41.11	238	43.83
มีการจัดบริเวณ โดยแบ่งเป็น	64	53.33	147	55.68	41	59.42	53	58.89	305	56.17
ห้องเรียน	57	89.06	123	83.67	38	92.68	49	92.45	267	87.54
ห้องนอน	20	31.25	79	53.74	19	46.34	26	49.06	144	47.21
ห้องสมุด	12	18.75	12	8.16	2	4.88	4	7.55	30	9.84
ห้องสื่อและอุปกรณ์	16	25.00	40	27.21	12	29.27	16	30.19	84	27.54
ห้องดนตรี	2	3.13	5	3.40	1	2.44	2	3.77	10	3.28
ห้องพักครู	8	12.50	24	16.33	4	9.76	11	20.75	47	15.41
ห้องประชุม	3	4.69	9	6.12	-	-	4	7.55	16	5.25
ห้องรับประทานอาหาร	42	65.63	105	71.43	33	80.49	40	75.47	220	72.13
ห้องปรุงอาหาร	25	39.06	106	72.11	25	60.98	28	52.83	184	60.33
ห้องน้ำ	64	100.00	147	100.00	41	100.00	49	92.45	301	98.69
ห้องพยาบาล	17	26.56	29	19.73	9	21.95	15	28.30	70	22.95
ห้องพักผู้ปกครอง	1	1.56	8	5.44	-	-	4	7.55	13	4.26
ห้องอื่นๆ	2	3.13	9	6.12	3	7.32	3	5.66	17	5.57

ตารางที่ 3 ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อม	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่									
มี	30	25.00	20	7.58	10	14.49	15	16.67	75	13.81
มี	90	75.00	244	92.42	59	85.51	75	83.33	468	86.19
พื้นที่บริเวณศูนย์คัมแคบ	63	70.00	156	63.93	43	72.88	47	62.67	309	66.03
อาคารเรียนชำรุด	26	28.89	104	42.62	17	28.81	34	45.33	181	38.68
ขาดงบประมาณในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม	42	46.67	187	76.64	33	55.93	45	60.00	307	65.60
ขาดงบประมาณในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม	42	46.67	187	76.64	33	55.93	45	60.00	307	65.60
ขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อม	15	16.67	63	25.82	12	20.34	15	20.00	105	22.44
ตั้งอยู่ในแหล่งที่ไม่เหมาะสม	13	14.44	75	30.74	12	20.34	11	14.67	111	23.72
อื่นๆ	4	4.44	35	14.34	12	20.34	7	9.33	58	12.39

4. ด้านบุคลากร

ตารางที่ 1 เกณฑ์การรับครูผู้ดูแลเด็กเพื่อมาทำงานในศูนย์

เกณฑ์การรับครูผู้ดูแลเด็กเพื่อมาทำงานในศูนย์	คะแนนออกเฉียงเหนือ									
	กลาง		อ		ใต้		เหนือ		รวม	
	(N=120)		(N=264)		(N=69)		(N=90)		(N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จบการศึกษาระดับโตก็ได้ เกณฑ์การรับครูผู้ดูแลเด็กเพื่อมาทำงานในศูนย์	7	5.83	23	8.71	6	8.70	7	7.78	43	7.92
เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยตรง	56	46.67	118	44.70	31	44.93	42	46.67	247	45.49
เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท	24	20.00	75	28.41	16	23.19	19	21.11	134	24.68
เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นก็ได้	27	22.50	88	33.33	20	28.99	30	33.33	165	30.39
เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานกับเด็กมาก่อน	76	63.33	163	61.74	47	68.12	62	68.89	348	64.09
เป็นผู้มีความสามารถด้านวิชาการและจิตวิทยาเด็ก	45	37.50	80	30.30	21	30.43	30	33.33	176	32.41
เป็นผู้มีบุคลิกดีและมีใจรักเด็ก	82	68.33	192	72.73	42	60.87	67	74.44	383	70.53
เป็นเพศหญิง	53	44.17	115	43.56	23	33.33	38	42.22	229	42.17
เป็นสมาชิกในชุมชน	31	25.83	105	39.77	19	27.54	24	26.67	179	32.97
ตามที่มีผู้ขอความอนุเคราะห์	1	0.83	6	2.27	2	2.90	2	2.22	11	2.03

ตารางที่ 2 การสนับสนุนครูผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ

การสนับสนุนครูผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ	คะแนนออกเฉียงเหนือ									
	กลาง		อ		ใต้		เหนือ		รวม	
	(N=120)		(N=264)		(N=69)		(N=90)		(N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สนับสนุนให้เข้าอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	96	80.00	220	83.33	60	86.96	79	87.78	455	83.79
เชิญนักวิชาการมาให้ความรู้เป็นระยะๆ	10	8.33	35	13.26	6	8.70	5	5.56	56	10.31
จัดประชุมและแลกเปลี่ยนความรู้	23	19.17	106	40.15	20	28.99	22	24.44	171	31.49
สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	93	77.50	221	83.71	56	81.16	75	83.33	445	81.95
จัดทัศนศึกษาดูงาน	-	-	2	0.76	-	-	-	-	2	0.37

ตารางที่ 3 ความเพียงพอของจำนวนบุคคลากรกับปริมาณเด็ก

ความเพียงพอของจำนวน บุคคลากรกับปริมาณเด็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เพียงพอ	86	71.67	218	82.58	48	69.57	70	77.78	422
ไม่เพียงพอ	18	15.00	24	9.09	1	1.45	11	12.22	54	9.94
ไม่ระบุ	16	13.33	22	8.33	20	28.99	9	10.00	67	12.34
รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00

ตารางที่ 4 ระบบอาสาสมัคร พ่อแม่ พี่เลี้ยง เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคคลากร

ระบบอาสาสมัคร พ่อแม่ พี่เลี้ยง เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลน บุคคลากร	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	89	74.17	190	71.97	53	76.81	72	80.00	404
มี	27	22.50	73	27.65	14	20.29	17	18.89	131	24.13
เป็นครั้งคราว	25	20.83	71	26.89	13	18.84	16	17.78	125	23.02
เป็นประจำ	2	1.67	2	0.76	1	1.45	1	1.11	6	1.10

ตารางที่ 5 ปัญหาด้านบุคลากร

ปัญหาด้านบุคลากร	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	55	45.83	67	25.38	26	37.68	31	34.44	179
มี	65	54.17	197	74.62	43	62.32	59	65.56	364	67.03
ครูไม่ตรงตามวุฒิ	54	83.08	166	84.26	33	76.74	46	77.97	299	82.14
ครูขาดความรู้ด้านการจัดโปรแกรม										
การศึกษาปฐมวัย	37	56.92	144	73.10	33	76.74	33	55.93	247	67.86
ครูไม่เต็มใจปฏิบัติหน้าที่	1	1.54	18	9.14	1	2.33	6	10.17	26	7.14
ครูประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ	4	6.15	32	16.24	4	9.30	6	10.17	46	12.64
ปัญหาอื่นๆ	3	4.62	12	6.09	2	4.65	2	3.39	19	5.22

5. ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ชุมชนและเครือข่าย

ตารางที่ 1 การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษา

การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีความเข้าใจนโยบายการจัด การศึกษา	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จัดประชุมนิเทศผู้ปกครอง	74	61.67	171	64.77	41	59.42	59	65.56	345
จัดป้ายนิเทศและจัดนิทรรศการ	50	41.67	86	32.58	19	27.54	31	34.44	186	34.25
เชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรม	96	80.00	223	84.47	61	88.41	75	83.33	455	83.79
จัดบริการกระจายเสียงตามสาย	26	21.67	73	27.65	8	11.59	22	24.44	129	23.76
อื่นๆ	1	0.83	8	3.03	3	4.35	3	3.33	15	2.76

ตารางที่ 5 การสนับสนุนจากเครือข่ายผู้ประกอบการและชุมชน

การสนับสนุนจากเครือข่ายผู้ประกอบการ และชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ได้รับการสนับสนุน	32	26.67	50	18.94	9	13.04	17	18.89	108
ได้รับการสนับสนุน คือ	88	73.33	214	81.06	60	86.96	73	81.11	435	80.11
บริจาคทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนกิจกรรม	57	47.50	157	59.47	34	49.28	45	50.00	293	53.96
จัดหาสื่อ	39	32.50	70	26.52	13	18.84	12	13.33	134	24.68
ใช้แรงงาน	36	30.00	134	50.76	26	37.68	33	36.67	229	42.17
นำเสนอข้อความรู้	19	15.83	53	20.08	15	21.74	20	22.22	107	19.71
การเข้าร่วมกิจกรรมกับทางศูนย์ เด็กเล็ก	-	-	4	1.52	1	1.45	-	-	5	0.92

ตารางที่ 6 การให้ความร่วมมือในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยจากส่วนราชการต่าง ๆ

การให้ความร่วมมือในการจัดโปรแกรม การศึกษาปฐมวัยจากส่วนราชการต่าง ๆ	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ให้ความร่วมมือ	16	13.33	34	12.88	12	17.39	13	14.44	75
ให้ความร่วมมือ โดย	104	86.67	230	87.12	57	82.61	77	85.56	468	86.19
ให้คำปรึกษาแนะนำ	87	83.65	195	84.78	45	78.95	58	75.32	385	82.26
ให้ยืมวัสดุอุปกรณ์	28	26.92	74	32.17	17	29.82	23	29.87	142	30.34
ประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	23	22.12	98	42.61	21	36.84	36	46.75	178	38.03
อื่นๆ	1	0.96	8	3.48	4	7.02	-	-	13	2.78

ตารางที่ 7 องค์กรเอกชน องค์กรอิสระหรือองค์กรการกุศลอื่นให้การส่งเสริมการจัดการศึกษา

มีองค์กรเอกชน องค์กรอิสระหรือ องค์กรการกุศลอื่นให้การส่งเสริม การจัดการศึกษา	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	100	83.33	199	75.38	49	71.01	70	77.78	418	76.98
มี	14	11.67	52	19.70	17	24.64	16	17.78	99	18.23
ไม่ระบุ	6	5.00	13	4.92	3	4.35	4	4.44	26	4.79
รวม	120	100.00	264	100.00	69	100.00	90	100.00	543	100.00

ตารางที่ 8 การให้บริการด้านอื่นแก่ชุมชน

การให้บริการด้านอื่นแก่ชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	35	29.17	67	25.38	22	31.88	28	31.11	152	27.99
มี	82	68.33	194	73.48	44	63.77	61	67.78	381	70.17
การเผยแพร่ข่าวสาร	52	63.41	114	58.76	30	68.18	38	62.30	234	61.42
การให้คำแนะนำและรับปรึกษาปัญหา	50	60.98	111	57.22	25	56.82	31	50.82	217	56.96
ให้บริการสื่อ	15	18.29	59	30.41	13	29.55	12	19.67	99	25.98
เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอบรมเด็ก	39	47.56	140	72.16	21	47.73	32	52.46	232	60.89
อื่นๆ										
การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น										
การแสดงบนเวที	-	-	-	-	1	2.27	-	-	1	0.26
ปัจจุบันกำลังพัฒนาศูนย์ฯ และครูที่										
เลี้ยงเพื่อจะเป็นศูนย์แหล่งเรียนรู้	-	-	-	-	1	2.27	-	-	1	0.26
เมื่อพบเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึง										
ประสงค์และขอความร่วมมือ	-	-	1	0.52	-	-	-	-	1	0.26
บริจาคสนับสนุนกิจกรรม	-	-	1	0.52	-	-	-	-	1	0.26

ตารางที่ 9 ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	71	59.17	119	45.08	36	52.17	51	56.67	277
มี	49	40.83	145	54.92	33	47.83	39	43.33	266	48.99
ขาดความร่วมมือและการประสาน	9	18.37	50	34.48	8	24.24	11	28.21	78	29.32
ผู้ประกอบการและชุมชนไม่ให้ความสำคัญ	9	18.37	39	26.90	9	27.27	12	30.77	69	25.94
ผู้ประกอบการและชุมชนขาดความรู้	42	85.71	124	85.52	27	81.82	34	87.18	227	85.34

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นอื่นๆ

การบรรลุตามนโยบายและ เป้าหมายการจัดโปรแกรม ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้		เหนือ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	บรรลุ	36	29.27	46	16.20	16	32.65	16	17.98	114
บรรลุบางส่วน	15	12.20	38	13.38	2	4.08	18	20.22	73	13.39
ยังไม่บรรลุ	46	37.40	143	50.35	31	63.27	36	40.45	256	46.97

ตารางที่ 11 เหตุผลในการบรรลุเป้าหมาย

เหตุผลการบรรลุ	ตะวันออก				รวม
	กลาง	เฉียงเหนือ	ใต้	เหนือ	
งบประมาณเพียงพอและมีความพร้อม	-	-	1	-	1
เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี	14	35	5	3	57
ได้รูปแบบและอาศัยการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยใน โรงเรียนเป็นที่เลี้ยงให้	-	-	1	-	1
มีการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยตามนโยบายและ เป้าหมายที่วางไว้	1	-	-	-	1
มีการจัดโปรแกรมตามกำหนด	1	-	-	-	1
มีนโยบายแผนและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจน ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มี คุณภาพ	-	1	-	-	1
ชุมชนให้ความเอาใจใส่	-	1	-	-	1
บริการเป็นที่พึงพอใจของประชาชน	-	1	-	-	1
บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดโปรแกรมการศึกษา ปฐมวัยและนำมาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	2	-	-	-	2
รวม	18	38	7	3	66

ตารางที่ 12 เหตุผลการไม่บรรลุเป้าหมาย

เหตุผลการไม่บรรลุ	ตะวันออก				รวม
	กลาง	เฉียงเหนือ	ใต้	เหนือ	
จัดโปรแกรมการศึกษา ตามนโยบายได้ไม่ครบทุกข้อที่					
ผู้บริหารกำหนด	-	21	-	-	21
ปัญหาการสื่อสารด้านภาษา	-	1	-	-	1
ปัญหาด้านสถานที่	3	4	-	1	8
ขาดการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	-	1	3	2	6
ขาดปัจจัยหลายด้าน	-	2	1	-	3
ขาดความเป็นมาตรฐานในทุกด้าน	-	2	-	-	2
ขาดความร่วมมือจากชุมชนและบุคลากร	-	8	-	-	8
ขาดงบประมาณ	8	12	1	2	23
ขาดสื่ออุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม	-	1	-	-	1
ความขัดแย้งของผู้ที่เกี่ยวข้อง	-	1	-	-	1
ความพร้อมของเด็กแต่ละวัยที่เรียนร่วมกันไม่เท่าเทียมกัน	2	1	-	-	3
ผู้ปกครองเด็กยังเห็นความสำคัญของการศึกษาของศูนย์เด็กเล็กไม่มากเท่ากับโรงเรียนของรัฐบาล	1	-	-	-	1
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร	1	-	-	-	1
ฝ่ายบริหารไม่ได้กำหนดนโยบายและโปรแกรมการศึกษา					
ปฐมวัย	-	1	-	-	1
พื้นฐานทางวัฒนธรรมของบางเผ่า	-	-	-	1	1
เด็กย้ายที่เรียนบ่อยขาดความต่อเนื่อง	-	1	-	-	1
ไม่มีหลักสูตร	-	-	1	-	1
ยังขาดความพร้อมในด้านต่างๆ อีกมาก	1	-	-	-	1
ยังไม่มีกรดำเนินงานในส่วนนี้มากนัก	1	-	-	-	1
มีปัญหาบางอย่าง	-	-	2	-	2
สภาพความพร้อมของชุมชนยังมีข้อจำกัดอีกหลายๆด้าน	1	-	-	-	1
สภาพแวดล้อมไม่พร้อม	-	1	3	-	4
อยู่ในช่วงของการพัฒนาดำเนินการ	-	6	1	2	9
บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดโปรแกรมการศึกษา					
ปฐมวัย	12	56	12	13	93

ตารางที่ 12 เหตุผลการไม่บรรลุเป้าหมาย (ต่อ)

เหตุผลการไม่บรรลุเป้าหมาย	กลาง	ตะวันออก			รวม
		เจียงหนือ	ไต้หวัน	หนือ	
บุคลากรไม่เพียงพอ	-	1	-	-	1
บุคลากรยังไม่เข้าใจนโยบายในการบริหารงาน	1	-	-	-	1
บุคลากรอยู่ระหว่างการศึกษา	-	1	-	-	1
รวม	31	121	24	21	197

ตารางที่ 13 ความต้องการได้รับการสนับสนุน

ความต้องการได้รับการ สนับสนุน	กลาง		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้		เหนือ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดกิจกรรมร่วมกับ										
ชุมชน	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18
การจัดการเรียนการสอน	17	13.82	47	16.55	14	28.57	17	19.10	95	17.43
การจัดสภาพแวดล้อมและ										
บรรยากาศในห้องเรียน	7	5.69	16	5.63	2	4.08	10	11.24	35	6.42
การติดตามประเมินผล										
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	1	1.12	1	0.18
การเข้ารับการอบรม										
ความรู้	22	17.89	50	17.61	12	24.49	19	21.35	103	18.90
การใส่ใจจากหน่วยงานที่										
เกี่ยวข้อง	-	-	2	0.70	-	-	1	1.12	3	0.55
การมีส่วนร่วมของผู้ที่										
เกี่ยวข้อง	-	-	1	0.35	-	-	-	-	1	0.18
การวัดและประเมินผล	-	-	1	0.35	1	2.04	-	-	2	0.37
การบริหารจัดการ	-	-	6	2.11	-	-	-	-	6	1.10
จิตวิทยาการศึกษา	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18
จำนวนบุคลากรที่										
เหมาะสม	-	-	1	0.35	1	2.04	1	1.12	3	0.55
ข้อมูลข่าวสารการศึกษา	3	2.44	1	0.35	-	-	-	-	4	0.73
งบประมาณ	32	26.02	84	29.58	13	26.53	38	42.70	167	30.64
ทุกด้าน เช่น ด้านการเรียนการสอน										
วัสดุ อุปกรณ์ด้านการสอน การเข้า										
อบรม งบประมาณ สวัสดิการ										
เงินเดือนตามวุฒิ	4	3.25	10	3.52	1	2.04	4	4.49	19	3.49
นักรการภารโรง ผู้ประกอบ										
อาหาร	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18
เสื้อผ้าเด็ก	2	1.63	-	-	-	-	-	-	2	0.37
ภารโรง แม่ครัว	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18

ตารางที่ 13 ความต้องการได้รับการสนับสนุน (ต่อ)

ความต้องการได้รับการ สนับสนุน	กลาง		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้		เหนือ		รวม	
วัตถุประสงค์และสื่อการ										
เรียนการสอน	39	31.71	90	31.69	19	38.78	38	42.70	186	34.13
วิชาการ	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18
สวัสดิการเงินเดือนตาม										
คุณวุฒิ	-	-	1	0.35	-	-	1	1.12	2	0.37
สุขอนามัย	1	0.81	5	1.76	-	-	-	-	6	1.10
อาคารสถานที่	12	9.76	36	12.68	3	6.12	17	19.10	68	12.48
อาหารสำหรับเด็ก	2	1.63	2	0.70	-	-	2	2.25	6	1.10
บุคลากรที่มีความรู้										
ความสามารถ	20	16.26	38	13.38	6	12.24	11	12.36	75	13.76

ตารางที่ 14 สิ่งที่ชุมชนสามารถสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สิ่งที่ชุมชนจะ สนับสนุนได้	กลาง		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้		เหนือ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียน										
การสอน	4	3.25	13	4.58	4	8.16	8	8.99	29	5.32
การจัด										
สภาพแวดล้อม	2	1.63	7	2.46	-	-	8	8.99	17	3.12
การดูแลเด็ก	11	8.94	28	9.86	2	4.08	11	12.36	52	9.54
การพัฒนา										
บุคลากร	1	0.81	2	0.70	-	-	-	-	3	0.55
การมีส่วนร่วมใน										
กิจกรรมต่างๆ	20	16.26	73	25.70	16	32.65	10	11.24	119	21.83
การส่งเด็กเข้ามา										
เรียน	-	-	2	0.70	1	2.04	2	2.25	5	0.92
การบริหารจัดการ	-	-	1	0.35	-	-	1	1.12	2	0.37
งบประมาณ	4	3.25	31	10.92	4	8.16	2	2.25	41	7.52
ทุกด้าน	1	0.81	1	0.35	1	2.04	2	2.25	5	0.92
แรงงานในการ										
พัฒนาศูนย์	1	0.81	16	5.63	1	2.04	2	2.25	20	3.67
เสนอความ										
คิดเห็นในการ										
พัฒนาศูนย์	4	3.25	9	3.17	5	10.20	3	3.37	21	3.85
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	29	23.58	58	20.42	10	20.41	15	16.85	112	20.55
วัฒนธรรมท้องถิ่น	7	5.69	17	5.99	5	10.20	11	12.36	40	7.34
วัสดุอุปกรณ์การ										
เรียนการสอน	6	4.88	33	11.62	8	16.33	6	6.74	53	9.72
วิทยากรท้องถิ่น	7	5.69	9	3.17	3	6.12	9	10.11	28	5.14
บริจาคสิ่งของ	2	1.63	-	-	-	-	1	1.12	3	0.55

ตารางที่ 15 ปัญหาที่ควรเร่งปรับปรุงพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาที่ควรเร่งปรับปรุงพัฒนา	กลาง		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้		เหนือ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมของชุมชน	3	2.44	6	2.11	2	4.08	4	4.49	15	2.75
การบริหารจัดการ	3	2.44	11	3.87	3	6.12	-	-	17	3.12
งบประมาณ	3	2.44	12	4.23	1	2.04	2	2.25	18	3.30
มาตรฐานการศึกษา	4	3.25	5	1.76	5	10.20	8	8.99	22	4.04
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียน										
การสอน	7	5.69	28	9.86	4	8.16	8	8.99	47	8.62
สภาพแวดล้อม	7	5.69	38	13.38	10	20.41	7	7.87	62	11.38
สาธารณสุขโรค	-	-	1	0.35	2	4.08	-	-	3	0.55
อาคารสถานที่	49	39.84	146	51.41	37	75.51	43	48.31	275	50.46
บุคลากร	13	10.57	53	18.66	14	28.57	19	21.35	99	18.17

ภาคผนวก ๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 1 สถานภาพของครูผู้ดูแลเด็ก

สถานภาพ		กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน	
		น	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	น	ร้อยละ	น	ร้อยละ	น	ร้อยละ
เพศ	ชาย	2	1.63	6	2.11	1	2.04	0	0.00	9	1.65
	หญิง	120	97.56	276	97.18	48	97.96	88	98.88	532	97.61
	ไม่ระบุ	1	0.81	2	0.70	0	0.00	1	1.12	4	0.73
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	54	43.90	160	56.34	22	44.90	34	38.20	270	49.54
	ปริญญาตรี	63	51.22	93	32.75	25	51.02	42	47.19	223	40.92
	ปริญญาโท	3	2.44	1	0.35	1	2.04	0	0.00	5	0.92
	อื่นๆ	3	2.44	30	10.56	1	2.04	13	14.61	47	8.62
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
สถานภาพการทำงาน	พนักงานจ้างทั่วไป	30	24.39	52	18.31	8	16.33	18	20.22	108	19.82
	พนักงานจ้างตาม	86	69.92	221	77.82	40	81.63	65	73.03	412	75.60
	อื่นๆ	7	5.69	11	3.87	1	2.04	6	6.74	25	4.59
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
ประสบการณ์ในการสอน/ดูแลเด็ก	น้อยกว่า 1 ปี	4	3.25	6	2.11	0	0.00	0	0.00	10	1.83
	1-2 ปี	11	8.94	28	9.86	3	6.12	4	4.49	46	8.44
	3-4 ปี	19	15.45	35	12.32	5	10.20	16	17.98	75	13.76
	5 ปีขึ้นไป	88	71.54	213	75.00	41	83.67	69	77.53	411	75.41
	ไม่ระบุ	1	0.81	2	0.70	0	0.00	0	0.00	3	0.55
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
ประสบการณ์ในการอบรมและเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย	ไม่เคย	5	4.07	18	6.34	0	0.00	6	6.74	29	5.32
	เคย	118	95.93	265	93.31	49	100.00	83	93.26	515	94.50
	1-2 ครั้ง	104	88.14	215	81.13	42	85.71	62	74.70	423	82.14
	3-5 ครั้ง	9	7.63	36	13.58	6	12.24	16	19.28	67	13.01
	6-7 ครั้ง	0	0.00	2	0.75	0	0.00	0	0.00	2	0.39
ประสบการณ์ในการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย	ไม่ระบุ	5	4.24	12	4.53	1	2.04	5	6.02	23	4.47
	ไม่ระบุ	0	0.00	1	0.38	0	0.00	0	0.00	1	0.19
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
	ไม่เคย	37	30.08	81	28.52	21	42.86	22	24.72	161	29.54
ประสบการณ์ในการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย	เคย	81	65.85	200	70.42	28	57.14	63	70.79	372	68.26
	1-2 ครั้ง	74	91.36	178	89.00	26	92.86	52	82.54	330	88.71
	3-5 ครั้ง	2	2.47	5	2.50	2	7.14	4	6.35	13	3.49
	ไม่ระบุ	5	6.17	17	8.50	0	0.00	7	11.11	29	7.80
รวม	ไม่ระบุ	5	6.17	3	1.50	0	0.00	0	0.00	8	2.15
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	85	95.51	541	99.27

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามภูมิภาค

ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเด็กใน ห้องเรียน	1-10	9	7.32	6	2.11	0	0.00	3	3.37	18	3.30
	11-30	59	47.97	98	34.51	26	53.06	58	65.17	241	44.22
	31-50	45	36.59	119	41.90	14	28.57	22	24.72	200	36.70
	51-70	6	4.88	40	14.08	5	10.20	5	5.62	56	10.28
	71-100	3	2.44	12	4.23	1	2.04	1	1.12	17	3.12
	101-105	0	0.00	0	0.00	2	4.08	0	0.00	2	0.37
	ไม่ระบุ	1	0.81	9	3.17	1	2.04	0	0.00	11	2.02
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
จำนวนผู้ช่วย/พี่ เลี้ยงเด็ก	ไม่มี	4	3.25	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	0.73
	1	47	38.21	61	21.48	14	28.57	34	38.20	156	28.62
	2	26	21.14	84	29.58	11	22.45	23	25.84	144	26.42
	3	3	2.44	43	15.14	2	4.08	5	5.62	53	9.72
	4	0	0.00	6	2.11	0	0.00	0	0.00	6	1.10
	5	0	0.00	1	0.35	0	0.00	0	0.00	1	0.18
	6	0	0.00	1	0.35	1	2.04	0	0.00	2	0.37
	ไม่ระบุ	43	34.96	88	30.99	21	42.86	27	30.34	179	32.84
	รวม	123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00
	ความพอใจกับการ ปฏิบัติงานในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	พอใจ	109	88.62	266	93.66	42	85.71	79	88.76	496
ไม่พอใจ		14	11.38	18	6.34	7	14.29	10	11.24	49	8.99
รวม		123	100.00	284	100.00	49	100.00	89	100.00	545	100.00

1. ด้านบทบาทและหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก

ตารางที่ 1 เหตุผลในการเป็นครูผู้ดูแลเด็ก

เหตุผลในการเป็นครูผู้ดูแลเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีความถนัดและจบการศึกษาสาขานี้	48	39.02	125	44.01	14	28.57	43	48.31	230	42.20
ไม่มีความถนัดแต่ต้องการมีอาชีพ	30	24.39	87	30.63	17	34.69	22	24.72	156	28.62
ได้รับการชักชวนจากผู้บริหาร	20	16.26	37	13.03	13	26.53	13	14.61	83	15.23
เหตุผลอื่นๆ										
รักอาชีพครูรักเด็กและต้องการพัฒนาเด็ก	34	27.64	67	23.59	10	20.41	23	25.84	134	24.59
มีประสบการณ์และมีความถนัดในการ	11	8.94	20	7.04	5	10.20	4	4.49	40	7.34
อยากช่วยเหลือชุมชน	0	0.00	1	0.35	2	4.08	1	1.12	4	0.73
ใกล้บ้าน	2	1.63	4	1.41	0	0.00	0	0.00	6	1.10

ตารางที่ 2 บทบาทของครูในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของครู

บทบาทของครูในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของครู	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยและนำมาประยุกต์ใช้ได้	91	73.98	204	71.83	31	63.27	72	80.90	398	73.03
เป็นผู้ดูแลและควบคุมเด็กให้ปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวัน	31	25.20	70	24.65	7	14.29	16	17.98	124	22.75
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้าน	103	83.74	243	85.56	46	93.88	83	93.26	475	87.16
จัดสภาพแวดล้อมให้ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	95	77.24	225	79.23	37	75.51	69	77.53	426	78.17
ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบรรยากาศทางจริยธรรมในห้องเรียน	78	63.41	173	60.92	37	75.51	57	64.04	345	63.30
เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรมของเด็ก	75	60.98	157	55.28	27	55.10	50	56.18	309	56.70
มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงาน	95	77.24	232	81.69	39	79.59	73	82.02	439	80.55
ตระหนักในสิทธิที่เด็กพึงได้รับและจัดให้เด็กได้รับสิทธิต่างๆ	72	58.54	179	63.03	28	57.14	64	71.91	343	62.94
บทบาทอื่นๆ										
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและให้เด็กมีส่วนร่วม	0	0.00	2	0.70	0	0.00	1	1.12	3	0.55
ดูแลเด็กด้วยความรักและพัฒนาศักยภาพเด็ก	2	1.63	5	1.76	4	8.16	0	0.00	11	2.02
เป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์ทั้งทางด้านกาย วาจา และใจ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	1.12	1	0.18
เน้นเรื่องคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตใจตั้งแต่เด็ก	0	0.00	0	0.00	1	2.04	0	0.00	1	0.18
ให้โอกาสเด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	1.12	1	0.18
หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา	1	0.81	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.18

2. ด้านองค์ความรู้และการพัฒนาตนเองทางวิชาการหรือวิชาชีพ

ตารางที่ 1 การพัฒนาตนเองทางวิชาการหรือวิชาชีพ

การพัฒนาตนเองในทางวิชาการหรือ วิชาชีพ	คะแนนออกเฉียงเหนือ									
	กลาง (N=123)		อ (N=284)		ได้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษาจากเอกสารตำราและคู่มือทาง วิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้อง	97	78.86	230	80.99	41	83.67	75	84.27	443	81.28
สอบถามและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ เพื่อนร่วมงาน	87	70.73	225	79.23	39	79.59	68	76.40	419	76.88
เข้าร่วมอบรม /สัมมนา/ ประชุมปฏิบัติการ	104	84.55	236	83.10	46	93.88	76	85.39	462	84.77
ขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ	50	40.65	124	43.66	23	46.94	39	43.82	236	43.30
ศึกษาดูงานสถานพัฒนาเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กแห่งอื่นๆที่ประสบ	80	65.04	206	72.54	34	69.39	57	64.04	377	69.17
การเข้าร่วมเป็นสมาชิก	28	22.76	111	39.08	25	51.02	36	40.45	200	36.70
อื่นๆ										
การได้รับรู้จากสื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต	1	0.81	2	0.70	0	0.00	2	2.25	5	0.92
ศึกษาต่อด้านการศึกษาปฐมวัย	2	1.63	14	4.93	1	2.04	4	4.49	21	3.85
อบรมการดูแลเด็ก	1	0.81	1	0.35	0	0.00	0	0.00	2	0.37
ศึกษาด้วยตัวเองจากการทำงานในแต่ละ วัน	0	0.00	3	1.06	0	0.00	0	0.00	3	0.55

ตารางที่ 2 ปัญหาในการพัฒนาตัวเองทางวิชาการและวิชาชีพ

ปัญหาในการพัฒนาตัวเองทางวิชาการและ วิชาชีพ	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	63	51.22	118	41.55	22	44.90	51	57.30	254
มี	60	48.78	166	58.45	27	55.10	38	42.70	291	53.39
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรให้ศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม	24	40.00	67	40.36	12	44.44	9	23.68	112	38.49
ไม่มีเวลาเนื่องจากมีภาระงานมาก	9	15.00	29	17.47	5	18.52	5	13.16	48	16.49
ขาดแหล่งความรู้ที่จะพัฒนาตนเอง ขาดทุนทรัพย์เพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ เพิ่มเติม	13	21.67	48	28.92	14	51.85	8	21.05	83	28.52
ไม่ได้สมัครใจที่จะทำงาน	0	0.00	1	0.60	1	3.70	0	0.00	2	0.69
ขาดแคลนผู้ดูแลเด็ก ซึ่งทำให้ดูแลเด็กไม่ทั่วถึง	0	0.00	0	0.00	1	3.70	0	0.00	1	0.34

ตารางที่ 3 นวัตกรรม/แนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยที่รู้จัก

นวัตกรรม/แนวคิด ทางการศึกษาปฐมวัยที่รู้จัก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง	103	83.74	252	88.73	41	83.67	78	87.64	474
การศึกษาตามแนววิถีพุทธ	69	56.10	157	55.28	19	38.78	46	51.69	291	53.39
การศึกษาตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์	15	12.20	15	5.28	0	0.00	6	6.74	36	6.61
การศึกษาแบบโฮสโคป	48	39.02	73	25.70	17	34.69	36	40.45	174	31.93
การศึกษาแบบเรกจิโอ เอมิเลีย	33	26.83	40	14.08	9	18.37	15	16.85	97	17.80
การศึกษาแบบมอนเตสซอริ	66	53.66	116	40.85	27	55.10	53	59.55	262	48.07
การศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส	30	24.39	36	12.68	8	16.33	16	17.98	90	16.51
การศึกษาแบบวอลดอร์ฟ	50	40.65	60	21.13	20	40.82	31	34.83	161	29.54
การสอนแบบโครงการ	56	45.53	83	29.23	18	36.73	37	41.57	194	35.60
การสอนภาษาโดยองค์รวม	34	27.64	86	30.28	12	24.49	37	41.57	169	31.01

ตารางที่ 4 การศึกษาแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ๆเพื่อนำมาพัฒนาการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การศึกษาแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ๆเพื่อนำมาพัฒนาการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	52	42.28	114	40.14	24	48.98	26	29.21	216
มี	57	46.34	133	46.83	18	36.73	41	46.07	249	45.69
ไม่ระบุ	14	11.38	37	13.03	7	14.29	22	24.72	80	14.68

ตารางที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของท่าน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	มีเพียงพอแล้ว	9	7.32	17	5.99	1	2.04	6	6.74	33
ไม่เพียงพอ และต้องการรู้เพิ่มในประเด็นพัฒนาการเด็ก ไม่เพียงพอ และต้องการรู้เพิ่มในประเด็น	114	92.68	267	94.01	48	97.96	83	93.26	512	93.94
การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย	79	64.23	216	76.06	33	67.35	65	73.03	393	72.11
กิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพสมองและการเรียนรู้	77	62.60	203	71.48	31	63.27	67	75.28	378	69.36
กิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศทางจริยธรรมทางสังคม	57	46.34	134	47.18	27	55.10	48	53.93	266	48.81
การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับเด็ก	54	43.90	143	50.35	28	57.14	48	53.93	273	50.09
อื่นๆ	8	6.50	21	7.39	5	10.20	12	13.48	46	8.44

3. ด้านแนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

ตารางที่ 1 หลักสูตรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หลักสูตรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สำนักประสานและพัฒนากิจการ การศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	40	32.52	125	44.01	19	38.78	37	41.57	221
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	58	47.15	124	43.66	25	51.02	50	56.18	257	47.16
หลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นเอง	53	43.09	106	37.32	24	48.98	37	41.57	220	40.37
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมการศาสนา	-	-	4	1.41	-	-	-	-	4	0.73
เอกชน	-	-	2	0.70	2	4.08	2	2.25	6	1.10
กระทรวงสาธารณสุข	-	-	1	0.35	-	-	1	1.12	2	0.37

ตารางที่ 2 การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร เพื่อใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในท้องถิ่น

การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร เพื่อใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในท้องถิ่น	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	15	12.20	18	6.34	4	8.16	9	10.11	46
มี	108	87.80	266	93.66	45	91.84	80	89.89	499	91.56
ปรับให้สอดคล้องกับเทศกาลวันสำคัญต่างๆ	91	73.98	212	74.65	37	75.51	65	73.03	405	74.31
ปรับให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและ ประเพณีของท้องถิ่น	99	80.49	233	82.04	39	79.59	72	80.90	443	81.28
ปรับให้เข้ากับฤดูกาล	66	53.66	167	58.80	27	55.10	49	55.06	309	56.70
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสริม ตามบทเรียน	-	-	-	-	-	-	1	1.12	1	0.18
กำลังดำเนินการจัดหาและจัดทำ	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18
ปรับให้เข้ากับท้องถิ่น ความสนใจ ของเด็ก และเหตุการณ์ปัจจุบัน	8	6.50	11	3.87	1	2.04	8	8.99	28	5.14

ตารางที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	63	51.22	136	47.89	25	51.02	46	51.69	270
มี	60	48.78	148	52.11	24	48.98	43	48.31	275	50.46
ไม่เข้าใจว่าจะนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างไร	10	8.13	24	8.45	5	10.20	6	6.74	45	8.26
ไม่สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้	14	11.38	43	15.14	11	22.45	11	12.36	79	14.50
ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำและใช้หลักสูตร	37	30.08	98	34.51	18	36.73	31	34.83	184	33.76
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการศึกษาเรื่องหลักสูตร	19	15.45	58	20.42	11	22.45	11	12.36	99	18.17
ไม่สามารถนำไปปรับใช้กับท้องถิ่นได้	4	3.25	17	5.99	1	2.04	6	6.74	28	5.14

ตารางที่ 4 จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก

จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน	113	91.87	273	96.13	48	97.96	88	98.88	522
มุ่งเน้นความรู้ในสาระวิชาต่างๆให้ครบถ้วน	43	34.96	80	28.17	19	38.78	31	34.83	173	31.74
จัดกิจกรรมให้ครบถ้วนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด	64	52.03	153	53.87	27	55.10	53	59.55	297	54.50
อื่นๆ	11	8.94	14	4.93	9	18.37	9	10.11	43	7.89

ตารางที่ 5 แนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในห้องเรียน

แนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในห้องเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน	104	84.55	248	87.32	44	89.80	81	91.01	477
จัดตามแนวที่ระบุในแผนการเรียนรู้	44	35.77	88	30.99	24	48.98	36	40.45	192	35.23
มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเื้อต่อเด็กทุกคน	87	70.73	200	70.42	37	75.51	59	66.29	383	70.28
เน้นเป้าหมายหรือความสำเร็จของกิจกรรมมากกว่าการพัฒนา	16	13.01	44	15.49	7	14.29	13	14.61	80	14.68
ให้เด็กได้มีโอกาสสังเกต สืบรวจ ค้นคว้า ทดลองด้วยตัวเอง	88	71.54	197	69.37	34	69.39	69	77.53	388	71.19
สอดแทรกจริยธรรมทางสังคมในการจัดกิจกรรม	91	73.98	209	73.59	43	87.76	68	76.40	411	75.41
ให้โอกาสและเห็นความสำคัญของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม	95	77.24	221	77.82	36	73.47	68	76.40	420	77.06
จัดกิจกรรมที่เน้นความมีส่วนร่วม	99	80.49	221	77.82	40	81.63	70	78.65	430	78.90
จัดกิจกรรมเน้นให้เด็กปฏิบัติจริง	90	73.17	200	70.42	32	65.31	68	76.40	390	71.56
สร้างโอกาสให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว	98	79.67	231	81.34	36	73.47	72	80.90	437	80.18
ตามคำแนะนำของผู้ปกครอง	32	26.02	78	27.46	10	20.41	19	21.35	139	25.50

ตารางที่ 6 หลักในการเลือกเนื้อหาสำหรับกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก

หลักในการเลือกเนื้อหาสำหรับกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กของท่าน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เลือกตามที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้	56	45.53	113	39.79	23	46.94	44	49.44	236
เลือกตามความรู้ของครูผู้สอน	19	15.45	53	18.66	6	12.24	15	16.85	93	17.06
เลือกตามความสนใจของเด็ก	76	61.79	190	66.90	30	61.22	56	62.92	352	64.59
เลือกจากเรื่องที่ย้ายไปเรื่องที่ยาก	78	63.41	160	56.34	20	40.82	46	51.69	304	55.78
เลือกให้เหมาะสมกับพัฒนาการและประสบการณ์พื้นฐานของเด็กตามวัย	111	90.24	251	88.38	44	89.80	84	94.38	490	89.91
เลือกให้สอดคล้องกับฤดูกาล	63	51.22	151	53.17	29	59.18	53	59.55	296	54.31
ตามที่ผู้ปกครองเสนอแนะ	16	13.01	47	16.55	5	10.20	13	14.61	81	14.86

ตารางที่ 7 การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	12	9.76	23	8.10	7	14.29	4	4.49	46
มี	109	88.62	241	84.86	42	85.71	80	89.89	472	86.61

ตารางที่ 8 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ได้จัดอะไรเป็นพิเศษ	11	8.94	22	7.75	7	14.29	9	10.11	49
จัดในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด สงบ เอื้อต่อการเรียนรู้	104	84.55	239	84.15	38	77.55	83	93.26	464	85.14
สร้างบรรยากาศและสัมพันธ์ภาพที่ดี ระหว่างครูกับเด็ก	97	78.86	228	80.28	39	79.59	72	80.90	436	80.00
มีความเป็นระเบียบ แบบแผน ตาม กรอบที่วางไว้ทุกประการ	21	17.07	42	14.79	2	4.08	27	30.34	92	16.88
ส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมและเคารพความคิดเห็น	89	72.36	219	77.11	35	71.43	69	77.53	412	75.60
อื่นๆ	8	6.50	4	1.41	3	6.12	5	5.62	20	3.67

ตารางที่ 9 ลักษณะการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรม และประสบการณ์สำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	แยกรายวิชา	10	8.13	25	8.80	5	10.20	9	10.11	49
บูรณาการเนื้อหา	64	52.03	159	55.99	26	53.06	51	57.30	300	55.05
บูรณาการตามกิจกรรมเป้าหมาย	87	70.73	206	72.54	33	67.35	68	76.40	394	72.29
ตามความเหมาะสมและความสนใจของเด็ก	1	0.81	7	2.46	1	2.04	6	6.74	15	2.75

ตารางที่ 10 วิธีการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก

วิธีการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้ความรู้โดยตรง	50	40.65	85	29.93	22	44.90	29	32.58	186	34.13
เล่านิทาน	114	92.68	269	94.72	44	89.80	87	97.75	514	94.31
ใช้บทบาทสมมติ	83	67.48	202	71.13	36	73.47	64	71.91	385	70.64
สอนแบบโครงการ	22	17.89	37	13.03	10	20.41	19	21.35	88	16.15
ใช้เพลงประกอบการสอน	104	84.55	250	88.03	47	95.92	83	93.26	484	88.81
ใช้เกมและการละเล่นประกอบการสอน	92	74.80	240	84.51	40	81.63	74	83.15	446	81.83
เชิญวิทยากรในชุมชนมาให้ความรู้	18	14.63	43	15.14	5	10.20	14	15.73	80	14.68
จัดให้มีการทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ชุมชน ต่างๆ อื่นๆ	24	19.51	77	27.11	10	20.41	28	31.46	139	25.50
จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เช่นการจัดวัน เกิดให้เพื่อนในห้อง วันขึ้นปีใหม่ วันแม่ วันพ่อ ทำต้นแบบตัวอย่างให้ดูและปฏิบัติตาม	-	-	3	1.06	-	-	-	-	3	0.55
ใช้รูปภาพ และสื่อต่าง ๆ ประกอบ	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18
ให้ปฏิบัติจริง การสาธิต ทดลอง	1	0.81	-	-	-	-	-	-	1	0.18

ตารางที่ 11 ปัญหาในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก

ปัญหาในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ สำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	41	33.33	60	21.13	18	36.73	26	29.21	145	26.61
มี	82	66.67	224	78.87	31	63.27	63	70.79	400	73.39
ไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	11	8.94	39	13.73	6	12.24	12	13.48	68	12.48
ไม่สามารถเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องและ เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก	6	4.88	36	12.68	3	6.12	10	11.24	55	10.09
สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	63	51.22	192	67.61	27	55.10	51	57.30	333	61.10
ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม	53	43.09	167	58.80	22	44.90	43	48.31	285	52.29
ปัญหาอื่นๆ	6	4.88	13	4.58	5	10.20	6	6.74	30	5.50

ตารางที่ 12 การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายสำหรับเด็ก

การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายสำหรับ เด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	6	4.88	9	3.17	-	-	3	3.37	18
มี	117	95.12	275	96.83	49	100.00	86	96.63	527	96.70
กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เช่น										
การเล่นอิสระกลางแจ้ง	107	86.99	250	88.03	48	97.96	80	89.89	485	88.99
กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก	102	82.93	236	83.10	44	89.80	73	82.02	455	83.49
กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตาม										
จังหวะดนตรี	103	83.74	256	90.14	45	91.84	79	88.76	483	88.62
กิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติกิจวัตร										
ประจำวัน	94	76.42	225	79.23	42	85.71	75	84.27	436	80.00
กิจกรรมอื่นๆ	7	5.69	13	4.58	4	8.16	6	6.74	30	5.50

ตารางที่ 13 การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจสำหรับเด็ก

การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริม พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจสำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	6	4.88	6	2.11	1	2.04	1	1.12	14
มี	117	95.12	278	97.89	48	97.96	88	98.88	531	97.43
กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกที่ดี										
ต่อตนเองในการเล่น	87	70.73	204	71.83	37	75.51	65	73.03	393	72.11
กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี ศิลปะที่										
สร้างสรรค์	103	83.74	238	83.80	42	85.71	79	88.76	462	84.77
กิจกรรมฟังนิทาน ท่องคำคล้องจอง	104	84.55	252	88.73	46	93.88	80	89.89	482	88.44
กิจกรรมส่งเสริมให้เด็กแสดงออกทาง										
อารมณ์	92	74.80	217	76.41	35	71.43	71	79.78	415	76.15
อื่นๆ	6	4.88	6	2.11	1	2.04	2	2.25	15	2.75

ตารางที่ 14 การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมสำหรับเด็ก

การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมสำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	7	5.69	3	1.06	1	2.04	1	1.12	12
มี	116	94.31	281	98.94	48	97.96	88	98.88	533	97.80
กิจกรรมฝึกอบรมวินัยและการรับผิดชอบ ในหน้าที่	97	78.86	221	77.82	42	85.71	70	78.65	430	78.90
กิจกรรมส่งเสริมลักษณะนิสัยและทักษะ การใช้ชีวิตประจำวัน	111	90.24	259	91.20	46	93.88	84	94.38	500	91.74
กิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพ และการ แสดงออกที่ตรงตามวัฒนธรรมไทย	94	76.42	209	73.59	39	79.59	67	75.28	409	75.05
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	75	60.98	171	60.21	33	67.35	50	56.18	329	60.37
อื่นๆ	3	2.44	9	3.17	3	6.12	3	3.37	18	3.30

ตารางที่ 15 การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับเด็ก

การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	6	4.88	5	1.76	1	2.04	1	1.12	13
มี	117	95.12	279	98.24	48	97.96	88	98.88	532	97.61
กิจกรรมสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่ง ต่างๆ รอบตัว	111	90.24	253	89.08	42	85.71	83	93.26	489	89.72
กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้าน ภาษา	93	75.61	227	79.93	38	77.55	74	83.15	432	79.27
กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์	89	72.36	196	69.01	37	75.51	68	76.40	390	71.56
กิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการทางด้าน วิทยาศาสตร์	72	58.54	131	46.13	27	55.10	51	57.30	281	51.56
อื่นๆ	1	0.81	1	0.35	3	6.12	2	2.25	7	1.28

ตารางที่ 16 การกำหนดให้มีตารางกิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การกำหนดให้มีตารางกิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	4	3.25	6	2.11	1	2.04	1	1.12	12	2.20
มี	119	96.75	278	97.89	48	97.96	88	98.88	533	97.80

ตารางที่ 17 การกำหนดแผนตารางกิจกรรมประจำวัน

การกำหนดแผนตารางกิจกรรมประจำวัน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	4	3.25	11	3.87	2	4.08	3	3.37	20	3.67
มี	119	96.75	273	96.13	47	95.92	86	96.63	525	96.33
ไม่มีรูปแบบที่กำหนดไว้เฉพาะแต่จัดเป็นรายวันตามความเหมาะสม	21	17.07	77	27.11	12	24.49	26	29.21	136	24.95
ทำตามแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ	6	4.88	31	10.92	6	12.24	13	14.61	56	10.28
กำหนดตามตัวอย่างหรือตามแบบในคู่มือขององค์กรปกครอง	32	26.02	73	25.70	16	32.65	30	33.71	151	27.71
วางแผนและกำหนดกิจกรรมเองโดยคำนึงถึงความเหมาะสม	84	68.29	207	72.89	34	69.39	67	75.28	392	71.93
จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสม	61	49.59	156	54.93	26	53.06	50	56.18	293	53.76
อื่นๆ	5	4.07	4	1.41	3	6.12	2	2.25	14	2.57

ตารางที่ 18 ปัญหาของเด็กที่สำคัญในชั้นเรียน

ปัญหาของเด็กที่สำคัญในชั้นเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	23	18.70	33	11.62	12	24.49	19	21.35	87	15.96
มี	100	81.30	251	88.38	37	75.51	70	78.65	458	84.04
ปัญหาทางพฤติกรรมต่างๆ	78	63.41	188	66.20	32	65.31	50	56.18	348	63.85
ปัญหาการเรียนรู้	38	30.89	108	38.03	14	28.57	33	37.08	193	35.41
ปัญหาพัฒนาการล่าช้า	43	34.96	133	46.83	18	36.73	40	44.94	234	42.94
ปัญหาสุขภาพ	40	32.52	79	27.82	15	30.61	22	24.72	156	28.62
ปัญหาพฤติกรรม	18	14.63	52	18.31	6	12.24	21	23.60	97	17.80
ปัญหาการสื่อสารและใช้ภาษาไทย	36	29.27	130	45.77	13	26.53	35	39.33	214	39.27
ปัญหาอื่นๆ	1	0.81	2	0.70	-	-	1	1.12	4	0.73

ตารางที่ 19 การดำเนินงานเมื่อพบว่าเด็กมีปัญหาในด้านต่างๆ

การดำเนินงานเมื่อท่านพบว่าเด็กมีปัญหาในด้านต่างๆ	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปล่อยไปตามธรรมชาติ	108	87.80	249	87.68	42	85.71	71	79.78	470	86.24
ให้การดูแลเอาใจใส่เด็กเต็มที่	117	95.12	259	91.20	48	97.96	82	92.13	506	92.84
ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหา	35	28.46	58	20.42	10	20.41	28	31.46	131	24.04
แจ้งผู้บริหาร	23	18.70	69	24.30	8	16.33	23	25.84	123	22.57
การประสานงานกับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	2	1.63	1	0.35	1	2.04	-	-	4	0.73
อื่นๆ										
ต้องจัดกิจกรรมที่เด็กเข้าใจและครูต้องเข้าใจกับเด็กและวิธีการ	-	-	-	-	-	-	1	1.12	1	0.18
ใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยวิธีหลากหลาย เช่น การเล่นนิทาน อบรมคุณธรรมจริยธรรม ให้ความรัก										
ความอบอุ่น เบี่ยงเบนความสนใจ	-	-	-	-	1	2.04	-	-	1	0.18
ศึกษาเด็กเป็นรายกรณีและทำวิจัยในชั้นเรียน	1	0.81	-	-	-	-	2	2.25	3	0.55

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 1 การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนและวิธีการจัดหาสื่อ

การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนและวิธีการ จัดหาสื่อ	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ใช้	2	1.63	2	0.70	-	-	-	-	4
ใช้	121	98.37	282	99.30	49	100.00	89	100.00	541	99.27
ใช้สื่อสำเร็จรูปที่มีจำหน่ายตามท้องตลาด ขอยืมสื่อมาจากแหล่งต่างๆเป็นครั้งคราว	92	74.80	201	70.77	41	83.67	69	77.53	403	73.94
เช่น จากชุมชน	22	17.89	42	14.79	6	12.24	13	14.61	83	15.23
จัดทำสื่อด้วยตัวเอง	104	84.55	230	80.99	38	77.55	75	84.27	447	82.02
บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน จัดทำ	59	47.97	211	74.30	29	59.18	54	60.67	353	64.77
อื่นๆ	7	5.69	7	2.46	5	10.20	10	11.24	29	5.32

ตารางที่ 2 ประเภทสื่อการสอนที่ใช้

ประเภทสื่อการสอนที่ใช้	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สื่อการสอนสำเร็จรูป	99	80.49	210	73.94	42	85.71	69	77.53	420
สื่อการสอนที่ผลิตขึ้นเอง	99	80.49	239	84.15	40	81.63	76	85.39	454	83.30
สื่อธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น	101	82.11	231	81.34	42	85.71	71	79.78	445	81.65
อื่นๆ	4	3.25	5	1.76	3	6.12	5	5.62	17	3.12

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดหาสื่อสำหรับการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดหาสื่อสำหรับการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มีหลักเกณฑ์ใดๆ	4	3.25	7	2.46	-	-	1	1.12	12
มีหลักเกณฑ์	119	96.75	277	97.54	49	100.00	88	98.88	533	97.80
เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม	90	73.17	214	75.35	35	71.43	72	80.90	411	75.41
เหมาะสมและส่งเสริมพัฒนาทุกด้านของเด็กตามวัย	97	78.86	239	84.15	40	81.63	79	88.76	455	83.49
ตอบสนองความสนใจของเด็กตามวัย	95	77.24	221	77.82	39	79.59	65	73.03	420	77.06
หาได้ง่ายในท้องถิ่น	93	75.61	215	75.70	38	77.55	63	70.79	409	75.05
อื่นๆ										
การปลอดภัยและไม่เป็นอันตราย	3	2.44	-	-	1	2.04	-	-	4	0.73
จัดทำขึ้นเองจากเศษวัสดุเหลือใช้	-	-	1	0.35	-	-	-	-	1	0.18
จากผู้ปกครอง	-	-	-	-	-	-	1	1.12	1	0.18
ประหยัด คุ่มค่า และเหมาะสม	-	-	1	0.35	-	-	-	-	1	0.18
ใช้วัสดุตามท้องถิ่นเป็นสื่อที่นวัตกรรมใช้	-	-	1	0.35	-	-	-	-	1	0.18
หาอุปกรณ์ที่ทำได้ง่าย	-	-	-	-	-	-	1	1.12	1	0.18

ตารางที่ 4 การใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

การใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เสริมสร้างการเรียนรู้ให้เด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	47	38.21	102	35.92	23	46.94	29	32.58	201
มี	76	61.79	182	64.08	26	53.06	60	67.42	344	63.12
เชิญวิทยากรในชุมชนมาให้ความรู้	30	24.39	62	21.83	10	20.41	19	21.35	121	22.20
นำเด็กไปทัศนศึกษาสถานที่ในชุมชน	65	52.85	136	47.89	18	36.73	49	55.06	268	49.17
อื่น ๆ										
ดู TV CD วิทยุ คอมพิวเตอร์	3	2.44	8	2.82	1	2.04	6	6.74	18	3.30

ตารางที่ 4 การใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก (ต่อ)

การใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เสริมสร้างการเรียนรู้ให้เด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน									
ประถมศึกษา ชุมชน	-	-	1	0.35	-	-	1	1.12	2	0.37
ร่วมกิจกรรมในชุมชน	-	-	-	-	-	-	1	1.12	1	0.18
ให้ผู้ปกครองพาเด็กไปทัศนศึกษา	-	-	1	0.35	1	2.04	-	-	2	0.37

ตารางที่ 5 ปัญหาการจัดการหาลือและอุปกรณ์ต่างๆในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาการจัดการหาลือและอุปกรณ์ต่างๆใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	56	45.53	69	24.30	17	34.69	30	33.71	172
มี	67	54.47	215	75.70	32	65.31	59	66.29	373	68.44
ขาดความรู้ในการจัดทำสื่อ	24	19.51	92	32.39	17	34.69	20	22.47	153	28.07
ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อ	51	41.46	179	63.03	25	51.02	47	52.81	302	55.41
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ	6	4.88	50	17.61	5	10.20	8	8.99	69	12.66
อื่น ๆ	3	2.44	9	3.17	5	10.20	5	5.62	22	4.04

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 1 การจัดชั้นเรียน

การจัดชั้นเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จัดและตกแต่งห้องให้สอดคล้องกับการจัด กิจกรรมและประสบการณ์	65	52.85	165	58.10	25	51.02	54	60.67	309
จัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก ถูก ตามสุขลักษณะ	98	79.67	220	77.46	36	73.47	73	82.02	427	78.35
จัดให้มีพื้นที่พอเหมาะในการทำกิจกรรมของ เด็กทุกคน	89	72.36	166	58.45	36	73.47	63	70.79	354	64.95
มีสื่อการสอนจัดแสดงไว้ในห้องเรียนและให้ เด็กได้ใช้สื่อเหล่านั้นๆ	79	64.23	171	60.21	32	65.31	60	67.42	342	62.75
มีสื่อการสอนจัดไว้ใช้ในห้องเรียนสำหรับ ครูผู้สอนเท่านั้น	10	8.13	23	8.10	5	10.20	4	4.49	42	7.71
มีมุมจัดแสดงผลงานของเด็ก	78	63.41	141	49.65	32	65.31	58	65.17	309	56.70
มีมุมให้ความรู้	73	59.35	132	46.48	31	63.27	60	67.42	296	54.31
มีมุมเล่นถาวร	60	48.78	82	28.87	26	53.06	43	48.31	211	38.72
จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้	22	17.89	19	6.69	9	18.37	17	19.10	67	12.29
ไม่มีการจัดมุมเล่น/ศูนย์การเรียนรู้	8	6.50	29	10.21	9	18.37	8	8.99	54	9.91
อื่นๆ	4	3.25	11	3.87	5	10.20	2	2.25	22	4.04

ตารางที่ 2 การคำนึงถึงความสำคัญในการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

ตารางที่ 2 การคำนึงถึงความสำคัญในการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

การคำนึงถึงความสำคัญในการจัด สิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	1	0.81	3	1.06	1	2.04	-	-	5	0.92
มี	122	99.19	281	98.94	48	97.96	89	100.00	540	99.08
ความสะอาด	114	92.68	267	94.01	47	95.92	86	96.63	514	94.31
ความปลอดภัย	117	95.12	273	96.13	48	97.96	88	98.88	526	96.51
ความสะอาด	101	82.11	213	75.00	40	81.63	71	79.78	425	77.98
ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์	82	66.67	188	66.20	37	75.51	58	65.17	365	66.97
บรรยากาศของการเรียนรู้	89	72.36	213	75.00	32	65.31	72	80.90	406	74.50
จัดให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติ										
ที่สุด	61	49.59	155	54.58	25	51.02	45	50.56	286	52.48
อื่นๆ	4	3.25	7	2.46	3	6.12	5	5.62	19	3.49

ตารางที่ 3 สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีบริเวณสำหรับจัดกิจกรรมการศึกษา	72	58.54	147	51.76	29	59.18	42	47.19	290	53.21
มีสนามเล่นที่มีของเล่นและอุปกรณ์สำหรับเด็ก	92	74.80	194	68.31	29	59.18	68	76.40	383	70.28
มีความร่มรื่น	84	68.29	189	66.55	25	51.02	50	56.18	348	63.85
มีพื้นที่จำกัด	42	34.15	105	36.97	21	42.86	31	34.83	199	36.51
อื่นๆ	10	8.13	18	6.34	6	12.24	10	11.24	44	8.07

ตารางที่ 4 ปัญหาที่พบในการจัดสิ่งแวดล้อม

ปัญหาที่ท่านพบในการจัดสิ่งแวดล้อม	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	30	24.39	25	8.80	6	12.24	16	17.98	77
มี	89	72.36	240	84.51	43	87.76	69	77.53	441	80.92
ขาดองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการจัดสิ่งแวดล้อม	16	13.01	66	23.24	10	20.41	13	14.61	105	19.27
ขาดงบประมาณในการดำเนินการจัดและปรับปรุงสิ่งแวดล้อม	61	49.59	198	69.72	31	63.27	57	64.04	347	63.67
วัสดุ อุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ	50	40.65	193	67.96	27	55.10	54	60.67	324	59.45
ไม่มีเวลา	5	4.07	6	2.11		-	1	1.12	12	2.20
พื้นที่จำกัดไม่สามารถขยายหรือปรับเพิ่มเติมอะไรได้	37	30.08	102	35.92	21	42.86	31	34.83	191	35.05

6. ด้านกิจกรรมการนิเทศ

ตารางที่ 1 การได้รับการนิเทศ

การได้รับการนิเทศ	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่เคย	28	22.76	41	14.44	10	20.41	12	13.48	91
เคย	93	75.61	231	81.34	38	77.55	72	80.90	434	79.63
ศึกษานิเทศก์	27	21.95	70	24.65	12	24.49	23	25.84	132	24.22
ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	51	41.46	175	61.62	21	42.86	48	53.93	295	54.13
อื่นๆ		-	1	0.35		-		-	1	0.18

ตารางที่ 2 กิจกรรมการนิเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กิจกรรมการนิเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	การประชุม	41	33.33	161	56.69	29	59.18	51	57.30	282
การสังเกตการสอน/การจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ในชั้นเรียน	64	52.03	142	50.00	18	36.73	44	49.44	268	49.17
การให้คำปรึกษาทางวิชาการ	47	38.21	133	46.83	14	28.57	38	42.70	232	42.57
การบริการเอกสารทางวิชาการ โดยมีหนังสือ ให้ สำหรับครู	61	49.59	140	49.30	23	46.94	44	49.44	268	49.17
อื่นๆ	7	5.69	10	3.52	5	10.20	11	12.36	33	6.06

ตารางที่ 3 ความถี่ในการได้รับการนิเทศ

ความถี่ในการได้รับการ นิเทศ	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ทุกวัน	1	0.81	-	-	-	-	1	1.12	2
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	5	4.07	8	2.82	3	6.12	-	-	16	2.94
2 ครั้งต่อสัปดาห์	2	1.63	6	2.11	-	-	1	1.12	9	1.65
ทุกเดือน	15	12.20	69	24.30	6	12.24	17	19.10	107	19.63
ทุกภาคการศึกษา	50	40.65	112	39.44	22	44.90	45	50.56	229	42.02
ปีละครั้ง	23	18.70	45	15.85	10	20.41	9	10.11	87	15.96
อื่นๆ	2	1.63	7	2.46	2	4.08	3	3.37	14	2.57

7. ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ

ตารางที่ 1 การประเมินพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การประเมินพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	6	4.88	13	4.58	2	4.08	1	1.12	22
มี	114	92.68	254	89.44	47	95.92	85	95.51	500	91.74
ครู/ผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ประเมิน	97	78.86	216	76.06	44	89.80	78	87.64	435	79.82
ผู้บริหารเป็นผู้ประเมิน	18	14.63	66	23.24	5	10.20	20	22.47	109	20.00
ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน	16	13.01	40	14.08	8	16.33	9	10.11	73	13.39
ครูและผู้ปกครองร่วมกันประเมิน	26	21.14	80	28.17	16	32.65	31	34.83	153	28.07
นักจิตวิทยาพัฒนาการเป็นผู้ประเมิน	2	1.63	10	3.52	-	-	6	6.74	18	3.30
อื่นๆ	6	4.88	9	3.17	1	2.04	3	3.37	19	3.49

ตารางที่ 2 จุดประสงค์ในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชั้นเรียน

จุดประสงค์ในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชั้นเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เพื่อทราบความก้าวหน้าและพัฒนาการของเด็ก									
จุดประสงค์ในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชั้นเรียนของท่าน	109	88.62	245	86.27	46	93.88	83	93.26	483	88.62
เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก	82	66.67	207	72.89	33	67.35	67	75.28	389	71.38
ทำตามข้อที่กำหนดของหลักสูตร	29	23.58	61	21.48	17	34.69	28	31.46	135	24.77
อื่นๆ	5	4.07	4	1.41	2	4.08	2	2.25	13	2.39

ตารางที่ 3 แนวทางในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กในชั้นเรียน

แนวทางในการวัดและประเมินพัฒนาการ เด็กในชั้นเรียน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ประเมินให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ประเมินตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร	90	73.17	219	77.11	41	83.67	72	80.90	422
ประเมินตามสภาพที่แท้จริง	44	35.77	87	30.63	22	44.90	37	41.57	190	34.86
ประเมินตามสภาพที่แท้จริง	90	73.17	192	67.61	30	61.22	69	77.53	381	69.91

ตารางที่ 4 วิธีในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก

วิธีในการวัดและประเมินพัฒนาการ เด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	การสังเกตพฤติกรรม	106	86.18	231	81.34	45	91.84	79	88.76	461
การสนทนาและบันทึกพฤติกรรม	93	75.61	203	71.48	39	79.59	72	80.90	407	74.68
การตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัด	78	63.41	158	55.63	29	59.18	54	60.67	319	58.53
การทดสอบปากเปล่า	54	43.90	111	39.08	27	55.10	46	51.69	238	43.67
การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	59	47.97	129	45.42	23	46.94	43	48.31	254	46.61
อื่นๆ	2	1.63	5	1.76	1	2.04	6	6.74	14	2.57

ตารางที่ 5 ปัญหาในการวัดและประเมิน

ปัญหาในการวัดและประเมิน	กลาง (N=123)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวนเด็กมากทำให้ประเมินได้ไม่ครบตาม จุดประสงค์ที่กำหนดให้	35	28.46	70	24.65	18	36.73	23	25.84	146
ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมิน	26	21.14	65	22.89	10	20.41	13	14.61	114	20.92
ขาดความเข้าใจในการใช้เครื่องมือประเมินแบบ ต่างๆ	25	20.33	78	27.46	12	24.49	16	17.98	131	24.04
ภาระงานมากทำให้ไม่ค่อยมีเวลาประเมิน	15	12.20	34	11.97	8	16.33	13	14.61	70	12.84

8. ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย

ตารางที่ 1 วิธีการในการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครอง

วิธีการในการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนข้อมูลกับ ผู้ปกครอง	กลาง (N=123)		ตะวันออกเชิงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สนทนาในเวลาเช้าเย็นที่ผู้ปกครองมารับส่งเด็ก									
วิธีการในการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนข้อมูลของ ผู้ปกครองของท่าน	118	95.93	248	87.32	42	85.71	80	89.89	488	89.54
ส่งข่าวสารผ่านจดหมายหรือเอกสารเผยแพร่	58	47.15	52	18.31	18	36.73	32	35.96	160	29.36
จัดประชุมผู้ปกครอง	64	52.03	188	66.20	40	81.63	75	84.27	367	67.34
เยี่ยมตามบ้าน	41	33.33	141	49.65	20	40.82	53	59.55	255	46.79
อื่นๆ	3	2.44	7	2.46	5	10.20	6	6.74	21	3.85

ตารางที่ 2 การจัดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็ก

การจัดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็ก	กลาง (N=123)		ตะวันออกเชิงเหนือ (N=284)		ใต้ (N=49)		เหนือ (N=89)		รวม (N=545)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	9	7.32	7	2.46	5	10.20	4	4.49	25
มี	114	92.68	277	97.54	44	89.80	85	95.51	520	95.41
เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมใน กิจกรรมกับเด็กและครู	105	85.37	256	90.14	39	79.59	81	91.01	481	88.26
เชิญผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน มาเป็น วิทยากรให้ความรู้กับเด็ก	37	30.08	68	23.94	9	18.37	27	30.34	141	25.87
เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซึ่ง ชุมชนมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น	48	39.02	141	49.65	22	44.90	47	52.81	258	47.34
อื่นๆ	4	3.25	6	2.11	3	5.12	6	6.74	19	3.49

9. ด้านอื่นๆ

ตารางที่ 1 ปัญหาการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่ครูคิดว่าเป็นปัญหาเร่งด่วน

ปัญหาที่ควรเร่งด่วนตามความคิด เห็นของครู	กลาง		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้		เหนือ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอน	6	4.88	18	6.34	-	-	-	-	24	4.40
การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นมาตรฐาน เดียวกัน	2	1.63	4	1.41	2	4.08	3	3.37	11	2.02
การบริหารจัดการ	1	0.81	1	0.35	-	-	-	-	2	0.37
จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ	5	4.07	2	0.70	2	4.08	4	4.49	13	2.39
ขาดการนิเทศ	-	-	-	-	-	-	2	2.25	2	0.37
ขาดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน	3	2.44	2	0.70	-	-	2	2.25	7	1.28
งบประมาณ	8	6.50	48	16.90	6	12.24	13	14.61	75	13.76
ผู้ปกครองไม่เข้าใจการศึกษา	2	1.63	1	0.35	1	2.04	4	4.49	8	1.47
ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ	-	-	4	1.41	1	2.04	4	4.49	9	1.65
พัฒนาการของเด็กไม่เท่ากัน	1	0.81	10	3.52	-	-	2	2.25	13	2.39
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนไม่ เพียงพอ	23	18.70	58	20.42	9	18.37	22	24.72	112	20.55
สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ไม่ เหมาะสม	23	18.70	58	20.42	12	24.49	23	25.84	116	21.28
บุคลากรความรู้ด้านการศึกษาไม่ เพียงพอ	13	10.57	50	17.61	12	24.49	9	10.11	84	15.41
บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนา	3	2.44	9	3.17	3	6.12	1	1.12	16	2.94

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ประกอบการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ปกครอง

สถานภาพ	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เพศ	ชาย	23	19.17	44	16.67	13	18.84	12	13.33	92	16.94
	หญิง	97	80.83	220	83.33	56	81.16	78	86.67	451	83.06
	รวม	120	100.0	264	100.00	69	100.0	90	100.0	543	100.0
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	37	30.83	74	28.03	16	23.19	29	32.22	156	28.73
	30-39 ปี	54	45.00	124	46.97	44	63.77	41	45.56	263	48.43
	40-49 ปี	23	19.17	50	18.94	7	10.14	16	17.78	96	17.68
	50 ปีขึ้นไป	5	4.17	13	4.92	1	1.45	4	4.44	23	4.24
	ไม่ระบุ	1	0.83	3	1.14	1	1.45	-	-	5	0.92
	รวม	120	100.0	264	100.00	69	100.0	90	100.0	543	100.0
	วุฒิการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษา	25	20.83	78	29.55	6	8.70	27	30.00	136
มัธยมศึกษา	47	39.17	105	39.77	35	50.72	44	48.89	231	42.54	
ปริญญาตรี	29	24.17	45	17.05	16	23.19	11	12.22	101	18.60	
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.83	-	-	-	-	1	1.11	2	0.37	
อื่นๆ	13	10.83	34	12.88	11	15.94	6	6.67	64	11.79	
ไม่ระบุ	5	4.17	2	0.76	1	1.45	1	1.11	9	1.66	
รวม	120	100.0	264	100.00	69	100.0	90	100.0	543	100.0	
อาชีพ	รับราชการ	25	20.83	34	12.88	7	10.14	2	2.22	68	12.52
	รับจ้าง	46	38.33	72	27.27	26	37.68	30	33.33	174	32.04
	ค้าขาย	16	13.33	20	7.58	6	8.70	9	10.00	51	9.39
	เกษตรกร	16	13.33	109	41.29	19	27.54	31	34.44	175	32.23
	อื่นๆ	15	12.50	26	9.85	10	14.49	17	18.89	68	12.52
	ไม่ระบุ	2	1.67	3	1.14	1	1.45	1	1.11	7	1.29
รวม	120	100.0	264	100.00	69	100.0	90	100.0	543	100.0	
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	ต่ำกว่า 5000 บาท	15	12.50	118	44.70	10	14.49	42	46.67	185	34.07
	5001-7000 บาท	52	43.33	84	31.82	24	34.78	24	26.67	184	33.89
	7001-9000 บาท	27	22.50	29	10.98	16	23.19	12	13.33	84	15.47
	สูงกว่า 9000 บาท	26	21.67	32	12.12	18	26.09	11	12.22	87	16.02
	ไม่ระบุ	-	-	1	0.38	1	1.45	1	1.11	3	0.55
รวม	120	100.0	264	100.00	69	100.0	90	100.0	543	100.0	

ตารางที่ 2 สถานภาพผู้ปกครอง

สถานภาพ		กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		ความสัมพันธ์ ของท่านและ เด็ก	บิดา	19	15.83	32	12.12	12	17.39	8	8.89
	มารดา	73	60.83	182	68.94	54	78.26	68	75.56	377	69.43
	ญาติ	23	19.17	40	15.15	2	2.90	13	14.44	78	14.36
	อื่นๆ	5	4.17	10	3.79	1	1.45	1	1.11	17	3.13
จำนวนบุตร	1-2 คน	90	75.00	205	77.65	50	72.46	80	88.89	425	78.27
	3-5 คน	16	13.33	45	17.05	18	26.09	8	8.89	87	16.02
	6 คน	-	-	-	-	1	1.45	-	-	1	0.18
	ไม่ระบุ	14	11.67	14	5.30	-	-	2	2.22	30	5.52
จำนวนบุตรที่ อยู่ในศูนย์	1 คน	101	84.17	218	82.58	62	89.86	85	94.44	466	85.82
	2 คน	7	5.83	11	4.17	4	5.80	1	1.11	23	4.24
พัฒนาเด็ก ขณะนี้	3 คน	-	-	1	0.38	1	1.45	-	-	2	0.37
	4 คน	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
	ไม่ระบุ	12	10.00	33	12.50	2	2.90	4	4.44	51	9.39
เหตุผลที่นำ บุตรหลานมา อยู่ศูนย์	อยู่ใกล้บ้าน	91	75.83	167	63.26	56	81.16	79	87.78	393	72.38
	เสียค่าใช้จ่ายน้อย	15	12.50	45	17.05	8	11.59	5	5.56	73	13.44
	จัดโปรแกรมที่ได้										
พัฒนาเด็ก เล็ก	มาตรฐานและคุณภาพ	6	5.00	32	12.12	3	4.35	4	4.44	45	8.29
	มีผู้แนะนำ	1	0.83	3	1.14	-	-	-	-	4	0.74
	ไม่มีทางเลือกอื่น	1	0.83	-	-	-	-	1	1.11	2	0.37
	อื่นๆ										
	ตั้งอยู่ในบริเวณที่ เหมาะสม ใกล้ที่ ทำงาน	1	0.83	4	1.52	-	-	-	-	5	0.92
	เพื่อพัฒนาการของ เด็ก	-	-	8	3.03	1	1.45	-	-	9	1.66
	มีเวลาทำงาน	-	-	2	0.76	-	-	-	-	2	0.37
	มีอาหารกลางวัน, นม	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
ค่าใช้จ่ายที่ ท่านต้อง รับผิดชอบ	ไม่มี	55	45.83	123	46.59	22	31.88	44	48.89	244	44.94
	มี	62	51.67	140	53.03	44	63.77	46	51.11	292	53.78
	ค่าเล่าเรียน	23	19.17	40	15.15	18	26.09	18	20.00	99	18.23
	ค่าเรียนพิเศษ							1	1.11	1	0.18
	ค่าชุดนักเรียน	28	23.33	58	21.97	12	17.39	10	11.11	108	19.89

ตารางที่ 2 สถานภาพผู้ปกครอง (ต่อ)

สถานภาพ	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ค่าที่นอน	25	20.83	60	22.73	14	20.29	10	11.11	109
ค่าของใช้ส่วนตัว ชุดกีฬา กระเป๋า และอุปกรณ์การเรียน	-	-	12	4.55	1	1.45	-	-	13	2.39
ค่าน้ำرسوم	75	62.50	75	28.41	61	88.41	49	54.44	260	47.88
ค่าอาหารกลางวัน	-	-	1	0.38	1	1.45	-	-	2	0.37

1. ด้านการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	พร้อม	41	34.17	130	49.24	9	13.04	40	44.44	220
ไม่พร้อม	79	65.83	134	50.76	54	78.26	50	55.56	317	58.38
บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ด้าน การจัดการศึกษา	12	15.19	43	32.09	22	40.74	15	30.00	92	29.02
ขาดความพร้อมในด้านสถานที่สำหรับจัดตั้งศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	15	18.99	63	47.01	7	12.96	17	34.00	102	32.18

ตารางที่ 2 การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ดี	75.0				88.4		71.1		60.7
ดี	90	0	115	43.56	61	1	64	1	330	7
ปานกลาง		20.8					23.3		29.2	
ปานกลาง	25	3	109	41.29	4	5.80	21	3	159	8
ปรับปรุง	5	4.17	40	15.15	4	5.80	5	5.56	54	9.94

ตารางที่ 3 การยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ยอมรับ	50	41.67	205	77.65	10	14.49	50	55.56	315
ไม่ยอมรับ	64	53.33	58	21.97	59	85.51	37	41.11	218	40.15
กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เป็นที่ศรัทธา	1	1.56	5	8.62	1	1.69	-	-	7	3.21
ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดความน่าเชื่อถือ	3	4.69	7	12.07	2	3.39	1	2.70	13	5.96
บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีคุณภาพ	2	3.13	6	10.34	2	3.39	2	5.41	12	5.50
อื่นๆ										
ควรปรับปรุงเรื่องความสะอาดสถานที่	-	-	2	3.45	-	-	-	-	2	0.92
เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่เข้ามาศึกษาปัญหา	-	-	1	1.72	-	-	-	-	1	0.46
ไม่ค่อยเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร	-	-	1	1.72	-	-	-	-	1	0.46

2. ด้านแนวการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

ตารางที่ 1 ความคาดหวังเมื่อท่านส่งบุตรหลานมาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ความคาดหวังเมื่อท่านส่งบุตรหลานมาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ได้คาดหวัง	40	33.33	43	16.29	24	34.78	15	16.67	122
คาดหวัง	80	66.67	221	83.71	45	65.22	75	83.33	421	77.53
เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน	74	92.50	210	95.02	37	82.22	67	89.33	388	92.16
เด็กอ่านออกเขียนได้	80	100.00	119	53.85	45	100.00	55	73.33	299	71.02
เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี	47	58.75	167	75.57	10	22.22	38	50.67	262	62.23
อื่นๆ	2	2.50	21	9.50	2	4.44	1	1.33	26	6.18

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมในการทำกิจกรรมและประสบการณ์ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้กับบุตรหลาน

ความเหมาะสมในการทำกิจกรรมและ ประสบการณ์ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้กับ บุตรหลาน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เหมาะสม	55	45.83	193	73.11	9	13.04	50	55.56	307
ไม่เหมาะสม	65	54.17	71	26.89	60	86.96	40	44.44	236	43.46
ให้เด็กเล่นอย่างเดียว ไม่เหมาะสม	37	56.92	35	49.30	34	56.67	24	60.00	130	55.08
กิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไป	1	1.54	6	8.45	2	3.33	1	2.50	10	4.24
อื่นๆ	-	-	24	33.80	2	3.33	-	-	26	11.02

ตารางที่ 3 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนของบุตรหลาน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนของบุตรหลาน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จัดเตรียมอุปกรณ์ตามที่ครูผู้ดูแลมอบหมาย	63	52.50	127	48.11	31	44.93	50	55.56	271
ช่วยเหลือเด็กในการทำงานที่ครูผู้ดูแลเด็กมอบหมาย	69	57.50	93	35.23	40	57.97	39	43.33	241	44.38
ติดตามพฤติกรรมและรายงานความก้าวหน้าของ เด็กกับครูผู้ดูแลเด็ก	38	31.67	142	53.79	14	20.29	37	41.11	231	42.54
ช่วยครูผู้ดูแลเด็กในการทดสอบ วัดพัฒนาการเด็ก	25	20.83	52	19.70	15	21.74	24	26.67	116	21.36
เป็นผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กในการทำกิจกรรมเป็นครั้ง คราว	10	8.33	75	28.41	2	2.90	14	15.56	101	18.60
ไม่มีส่วนร่วม	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18

3. ด้านบุคลากร

ตารางที่ 1 การปฏิบัติของครูผู้ดูแลเด็ก

การปฏิบัติของครูผู้ดูแลเด็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	มีความตั้งใจปฏิบัติงาน โดยให้ความเข้าใจ กับเด็กในทุกเรื่อง	119	99.17	224	84.85	66	95.65	86	95.56	495
เลือกปฏิบัติกับเด็ก	1	0.83	10	3.79	3	4.35	-	-	14	2.58
ไม่ค่อยเข้าใจใส่เด็กเท่าที่ควร	3	2.50	18	6.82	2	2.90	2	2.22	25	4.60

ตารางที่ 2 การปฏิบัติของครูผู้ดูแลเด็ก และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กกับเด็ก

การปฏิบัติของครูผู้ดูแลเด็ก และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กกับเด็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	การปฏิบัติของครูผู้ดูแลเด็ก									
มีความตั้งใจปฏิบัติงาน โดยให้ความ เข้าใจกับเด็กในทุกเรื่อง	119	99.17	224	84.85	66	95.65	86	95.56	495	91.16
เลือกปฏิบัติกับเด็ก	1	0.83	10	3.79	3	4.35	-	-	14	2.58
ไม่ค่อยเข้าใจใส่เด็กเท่าที่ควร	3	2.50	18	6.82	2	2.90	2	2.22	25	4.60
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กกับเด็ก										
ให้การดูแลและพูดคุยกับเด็กอย่าง เป็นมิตร	97	80.83	231	87.50	49	71.01	74	82.22	451	83.06
ชอบบังคับให้เด็กทำตามในทุกๆเรื่อง	53	44.17	40	15.15	56	81.16	37	41.11	186	34.25
แสดงความรักกับเด็กอย่างสม่ำเสมอ	33	27.50	140	53.03	9	13.04	37	41.11	219	40.33
วางตัวเป็นผู้ใหญ่ที่เข้มงวดเจ้า ระเบียบ ไม่ค่อยคุยเล่น	3	2.50	6	2.27	3	4.35	2	2.22	14	2.58
อื่นๆ										
ไม่ค่อยเข้าใจใส่	-	-	3	1.14	-	-	-	-	3	0.55
ชอบให้เด็กปฏิบัติตาม คำสั่ง	-	-	-	-	1	1.45	-	-	1	0.18

ตารางที่ 3 สัดส่วนของจำนวนครูผู้ดูแลเด็ก

สัดส่วนของจำนวนครูผู้ดูแลเด็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เหมาะสม	48	40.00	174	65.91	20	28.99	49	54.44	291
ไม่เหมาะสม	72	60.00	90	34.09	49	71.01	41	45.56	252	46.41
จำนวนครูผู้ดูแลเด็กต่อห้องมีน้อยเกินไป เด็กมีจำนวนต่อห้องมากเกินไป ทำให้การ ดูแลไม่ทั่วถึง	24	33.33	35	38.89	14	28.57	9	21.95	82	32.54
	69	95.83	60	66.67	46	93.88	40	97.56	215	85.32

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 1 สภาพแวดล้อมที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน

สภาพแวดล้อมที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน ชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เหมาะสม	52	43.33	161	60.98	9	13.04	43	47.78	265
ไม่เหมาะสม	68	56.67	103	39.02	60	86.96	47	52.22	278	51.20
ใกล้ชุมชนที่มีความแออัด	4	5.88	13	12.62	1	1.67	1	2.13	19	6.83
ห่างไกลชุมชน	2	2.94	5	4.85	5	8.33	4	8.51	16	5.76
รอบ ๆ ศูนย์ฯ เป็นแหล่งเสื่อมโทรม มีขยะ และสิ่งปฏิกูล	4	5.88	14	13.59	2	3.33	2	4.26	22	7.91
อยู่ใกล้กับสถานบันเทิงและแหล่ง อบายมุข	5	7.35	4	3.88	8	13.33	2	4.26	19	6.83
อื่นๆ	-	-	43	41.75	2	3.33	1	2.13	46	16.55

ตารางที่ 2 ความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

คาดหวังต่อสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้คาดหวัง	30	25.00	33	12.50	8	11.59	15	16.67	86	15.84
คาดหวัง	90	75.00	231	87.50	61	88.41	75	83.33	457	84.16
อาคารสถานที่และห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนเด็ก	79	87.78	193	83.55	51	83.61	67	89.33	390	85.34
บริเวณโดยรอบสะอาดถูกสุขลักษณะ	80	88.89	202	87.45	41	67.21	58	77.33	381	83.37
อาคารสถานที่และบริเวณต่างๆมีการตกแต่งและบำรุงให้สวยงามเสมอ	80	88.89	161	69.70	55	90.16	64	85.33	360	78.77
สภาพแวดล้อมโดยรวมถึงอาคาร สิ่งก่อสร้าง อุปกรณ์ มีความปลอดภัย	40	44.44	179	77.49	11	18.03	42	56.00	272	59.52
อื่นๆ	-	-	15	6.49	-	-	1	1.33	16	3.50

ตารางที่ 3 สภาพแวดล้อมในห้องเรียน

สภาพแวดล้อมในห้องเรียน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย	45	37.50	158	59.85	9	13.04	39	43.33	251	46.22
ห้องเรียนค่อนข้างสกปรกและไม่ถูกสุขลักษณะ	31	25.83	20	7.58	23	33.33	25	27.78	99	18.23
ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	38	31.67	85	32.20	22	31.88	31	34.44	176	32.41
ห้องเรียนคับแคบเกินไป	48	40.00	79	29.92	29	42.03	29	32.22	185	34.07
ห้องเรียนมีมุมเล่นพร้อมสื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลายกับจำนวนนักเรียน	29	20.83	71	26.89	12	17.39	30	33.33	138	25.41
ห้องเรียนไม่มีมุมเล่นสำหรับเด็ก	22	18.33	73	27.65	12	17.39	18	20.00	125	23.02
ห้องเรียนขาดสื่อและอุปกรณ์	13	10.83	76	28.79	6	8.70	12	13.33	107	19.71

5. ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ชุมชนและเครือข่าย

ตารางที่ 1 การได้รับข่าวสารจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การได้รับข่าวสารจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ป้ายประกาศ	55	45.83	74	28.03	28	40.58	31	34.44	188
จดหมายข่าว	36	30.00	57	21.59	5	7.25	26	28.89	124	22.84
เสียงตามสาย	43	35.83	127	48.11	30	43.48	36	40.00	236	43.46
การจัดประชุม	31	25.83	155	58.71	16	23.19	33	36.67	235	43.28
อื่นๆ										
การบอกกล่าว	-	-	19	7.20	1	1.45	2	2.22	22	4.05
ไม่มีเลย	1	0.83	2	0.76	-	-	-	-	3	0.55

ตารางที่ 2 ข่าวสารที่ได้รับจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข่าวสารที่ได้รับจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	70	58.33	82	31.06	43	62.32	42	46.67	237	43.65
เชิญชวนร่วมกิจกรรมตามวาระพิเศษ	66	55.00	174	65.91	24	34.78	50	55.56	314	57.83
ให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู	41	34.17	95	35.98	25	36.23	31	34.44	192	35.36
รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน	19	15.83	74	28.03	11	15.94	21	23.33	125	23.02
อื่นๆ										
การประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
การปิดของศูนย์ และวันสำคัญต่างๆ	-	-	1	0.38	1	1.45	-	-	2	0.37
ความคืบหน้าของพัฒนาการของเด็ก	-	-	3	1.14	-	-	-	-	3	0.55
การรับสมัครเด็ก และการป้องกันโรคภัยต่างๆ	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
ประกาศรับสมัครเด็ก	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
การประชุมผู้ปกครองและกิจกรรมในวันสำคัญ	-	-	2	0.76	-	-	-	-	2	0.37
ความรู้เกี่ยวกับตัวเด็ก	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
เรื่องสุขภาพ การป้องกันโรค	-	-	1	0.38	-	-	-	-	1	0.18
ไม่มี	1	0.83	-	-	-	-	-	-	1	0.18

ตารางที่ 3 การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=54)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	69	57.50	52	19.70	18	26.09	25	27.78	164	30.19
มี	51	42.50	212	80.30	51	73.91	65	72.22	379	69.81
ประชุมเปิดภาคเรียนเพื่อชี้แจงระเบียบข้อตกลงต่างๆ ของศูนย์	39	76.47	165	77.83	23	45.10	51	78.46	278	77.81
ประชุมเพื่อรายงานผลพัฒนาการหรือผลการศึกษาของเด็ก	33	64.71	72	33.96	25	49.02	37	56.92	167	44.44
ประชุมเพื่อปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก	30	58.82	113	53.30	18	35.29	27	41.54	188	49.44
ประชุมวาระพิเศษเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆเกี่ยวกับเด็ก	10	19.61	64	30.19	3	5.88	13	20.00	90	23.14
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประชุมเกี่ยวกับเรื่องแก้ปัญหาสถานที่ของเด็ก	-	-	-	-	1	1.96	-	-	1	1.96
ปัญหาเรื่องทัศนศกรม	-	-	1	0.47	-	-	-	-	1	0.47
งานกิจกรรมวันสำคัญ	-	-	1	0.47	-	-	-	-	1	0.47
พบปะระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็ก	-	-	1	0.47	-	-	-	-	1	0.47
เมื่อเด็กมีปัญหาต่างๆ ครูจะถามผู้ปกครองและเล่าให้ฟัง	-	-	1	0.47	-	-	-	-	1	0.47
หารือร่วมกันโดยการจัดการประชุมกรณีเกิดปัญหาขึ้น	-	-	1	0.47	-	-	-	-	1	0.47

ตารางที่ 4 การให้ความร่วมมือหรือมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การให้ความร่วมมือหรือมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่เคย	49	40.83	57	21.59	18	26.09	36	40.00	160
เคย	71	59.17	207	78.41	51	73.91	54	60.00	383	70.53
การบริจาคเงินหรือสิ่งของ	16	22.54	130	62.80	8	15.69	20	37.04	174	45.43
เป็นวิทยากร	31	43.66	27	13.04	14	27.45	15	27.78	87	22.72
ช่วยดูแลเด็ก	21	29.58	78	37.68	9	17.65	15	27.78	123	32.11
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การจัดการวางแผนการขอความร่วมมือ	-	-	1	0.48	-	-	-	-	1	0.26
การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กตามเกณฑ์	-	-	1	0.48	-	-	-	-	1	0.26
มาตรฐาน	-	-	1	0.48	-	-	-	-	1	0.26
ดูแลด้านความสะดวก	-	-	1	0.48	-	-	-	-	1	0.26
ถ้าทางศูนย์ขอความร่วมมือในการทำงานก็	-	-	1	0.48	-	-	-	-	1	0.26
จะมาช่วยทำ	-	-	2	0.97	-	-	-	-	2	0.52
ทำห้องน้ำ ช่อมแซมอาคาร	-	-	3	1.45	-	-	1	1.85	4	1.04
เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางศูนย์จัดขึ้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 5 การให้ความสำคัญกับการศึกษาปฐมวัยจากชุมชน

การให้ความสำคัญกับ การศึกษาปฐมวัยจาก ชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ให้	6	5.00	2	0.76	1	1.45	5	5.56	14
ให้ในระดับ	114	95.00	258	97.73	68	98.55	85	94.44	525	96.69
น้อย	12	10.53	27	10.47	3	4.41	9	10.59	51	9.71
ปานกลาง	86	75.44	174	67.44	64	94.12	63	74.12	387	73.71
มาก	16	14.04	57	22.09	1	1.47	13	15.29	87	16.57

ตารางที่ 6 การร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน

การร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	19	15.83	10	3.79	5	7.25	13	14.44	47
มี	101	84.17	254	96.21	64	92.75	77	85.56	496	91.34
กิจกรรมทางวัฒนธรรมทางประเพณีตามเทศกาลต่างๆ	57	56.44	188	74.02	25	39.06	49	63.64	319	64.31
การบำเพ็ญประโยชน์และพัฒนาชุมชนร่วมกัน	47	46.53	95	37.40	38	59.38	34	44.16	214	43.15
กิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน	23	22.77	130	51.18	9	14.06	28	36.36	190	38.31

ตารางที่ 7 การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงพัฒนา	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่เปิดโอกาส	33	27.50	25	9.47	16	23.19	19	21.11	93
เปิดโอกาส	87	72.50	239	90.53	53	76.81	71	78.89	450	82.87
ให้แสดงความคิดเห็นเสนอแนะผ่านองค์การบริหารส่วนตำบล	71	81.61	127	53.14	47	88.68	48	67.61	293	65.11
แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	44	50.57	194	81.17	20	37.74	52	73.24	310	68.89
เสนอแนะผ่านกรรมการสถานศึกษา	11	12.64	48	20.08	8	15.09	12	16.90	79	17.56
อื่นๆ										
การสนทนาพูดคุยเป็นรายปัญหา										
รายบุคคล ช่วงเวลารับส่งเด็ก	-	-	1	0.42	-	-	-	-	1	0.22
แนะนำกับครูผู้ดูแลเด็กโดยตรง	-	-	1	0.42	-	-	-	-	1	0.22
มีการประชุมของชาวบ้านผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนา	-	-	1	0.42	-	-	-	-	1	0.22
ออกแบบสอบถามความคิดเห็น	-	-	1	0.42	-	-	-	-	1	0.22

6. ด้านการจัดบริการ

ตารางที่ 1 การจัดบริการอื่นๆ ที่มีต่อชุมชนนอกจากการบริการการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การจัดบริการอื่นๆ ที่มีต่อชุมชน	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	39	32.50	69	26.14	25	36.23	29	32.22	162	29.83
มี	81	67.50	195	73.86	44	63.77	61	67.78	381	70.17
การนำความรู้ใหม่ๆ มาเผยแพร่แก่ประชาชนในชุมชน	48	59.26	64	32.82	29	65.91	28	45.90	169	44.36
การให้คำแนะนำความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้แก่พ่อ	49	60.49	145	74.36	22	50.00	36	59.02	252	66.14
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ เช่น การอ่านเบื้องต้น	32	39.51	64	32.82	10	22.73	20	32.79	126	33.07
การบริการให้ยืมสื่อ อุปกรณ์ ของเล่น และหนังสือสำหรับเด็ก	16	19.75	46	23.59	4	9.09	13	21.31	79	20.73

ตารางที่ 2 การจัดบริการอื่นๆ ที่ส่งเสริมเด็ก

การจัดบริการอื่นๆ ที่ส่งเสริมเด็ก	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่มี	28	23.33	30	11.36	20	28.99	20	22.22	98
มี	92	76.67	234	88.64	49	71.01	70	77.78	445	81.95
การจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกโภชนาการให้กับเด็ก	92	100.00	232	99.15	49	100.00	70	100.00	443	99.55
การบริการการตรวจสุขภาพอนามัยให้กับเด็ก	51	55.43	161	68.80	26	53.06	46	65.71	284	63.82
โครงการช่วยเหลือเด็กขาดแคลนและด้อยโอกาส	25	27.17	60	25.64	5	10.20	17	24.29	107	24.04
อื่นๆ										
การจัดอาหารยังไม่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ	0	-	0	-	0	-	1	1.43	1	0.22
การจัดบริการอาหารเสริมนม	0	-	1	0.43	0	-	0	-	1	0.22
จัดบริการนม	0	-	1	0.43	0	-	0	-	1	0.22
อาหารเสริมนม	0	-	1	0.43	0	-	0	-	1	0.22

ตารางที่ 3 เกณฑ์อายุของเด็กในการรับเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสม

เกณฑ์อายุของเด็กในการรับเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสม	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1 ปี 6เดือน	21	17.50	22	8.33	26	37.68	14	15.56	83
2 ปี	52	43.33	81	30.68	32	46.38	35	38.89	200	36.83
2 ปี 6เดือน	18	15.00	90	34.09	3	4.35	24	26.67	135	24.86
3 ปี	29	24.17	71	26.89	8	11.59	17	18.89	125	23.02

ตารางที่ 4 ความต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะหรือไม่

ความต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะหรือไม่	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ไม่ต้องการ	38	31.67	56	21.21	18	26.09	15	16.67	127
ต้องการ	82	68.33	208	78.79	51	73.91	75	83.33	416	76.61
เด็กพิการ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	34	41.46	91	43.75	17	33.33	27	36.00	169	40.63
เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	45	54.88	77	37.02	28	54.90	33	44.00	183	43.99
เด็กด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม	34	41.46	130	62.50	14	27.45	29	38.67	207	49.76
เด็กที่ถูกละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	51	62.20	71	34.13	38	74.51	37	49.33	197	47.36

ตารางที่ 5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรได้รับการสนับสนุนด้านใดที่จะช่วยให้การจัดการมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรได้รับการสนับสนุนด้านใดที่จะช่วยให้การจัดการมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น	กลาง (N=120)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (N=264)		ใต้ (N=69)		เหนือ (N=90)		รวม (N=543)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ด้านความรู้ทางวิชาการ	94	78.33	187	70.83	56	81.16	72	80.00	409
ด้านสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ	80	66.67	226	85.61	38	55.07	65	72.22	409	75.32
ด้านบุคลากร	38	31.67	133	50.38	10	14.49	26	28.89	207	38.12
อื่นๆ	33	27.50	57	21.59	31	44.93	22	24.44	143	26.34

ภาคผนวก ช

คู่มือรูปแบบฯ

คู่มือ

รูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้
สู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย
ภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบล
หลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา

โดย

อุไรवास ปรีดีติลก

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง

“รูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้
องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา”

รูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานความรู้สู่การจัดโปรแกรม การศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจ ทางการศึกษา คือ การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่มีลักษณะเป็นการ ให้บริการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีมาตรฐานตอบสนองต่อเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการเชื่อมโยงองค์ความรู้แบบบูรณาการและประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ความนำ

คู่มือรูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ นำเสนอแนวทางสำหรับการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจาก การบูรณาการองค์ความรู้จากหลักการและทฤษฎีทางการศึกษาปฐมวัยและแนวนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ เพื่อให้เกิดการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ

เพื่อนำไปสู่การจัด โปรแกรมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพด้วยการบูรณาการความรู้หลักการทฤษฎีทางการศึกษาปฐมวัยกับความรู้ในบริบทจริงเข้าด้วยกันที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของตน

ผลที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการตามรูปแบบฯ

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระบบการบริหารและการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน
3. เด็กได้รับการพัฒนาและมีคุณสมบัติตามที่ชุมชนและสังคมต้องการ
4. ได้ประโยชน์จากกระบวนการบูรณาการความรู้ในบริบทของชุมชนการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล

แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบฯ

แนวคิดการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษาอยู่บนฐานแนวคิดสำคัญ คือ

1. การให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยคำนึงถึงบริบทและ โครงสร้างระดับความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก ตั้งแต่ระดับครอบครัว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชน สังคม และวัฒนธรรม

2. การดำเนินงาน โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในลักษณะพึ่งตนเองแต่อาศัยการเกื้อกูลและสนับสนุนจากหน่วยงานหลักและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการนำองค์ความรู้ตามหลักวิชามาประยุกต์ใช้ที่เหมาะสมกับบริบท ด้วยการเลือกแนวทางการปฏิบัติที่องค์การบริหารส่วนตำบลมี

ศักยภาพที่จะดำเนินการได้

หลักการของรูปแบบฯ

1. การให้บริการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีมาตรฐาน เป็นการให้บริการดูแล และให้การศึกษาแก่เด็กที่ค้ำประกันถึงมาตรฐานในการดำเนินการ ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีคุณภาพ

2. การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย โดยคำนึงถึงและตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กอย่างเหมาะสม รวมถึงสิทธิที่เด็กพึงได้รับ และเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษา สนองตอบต่อความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

3. การจัดการศึกษาที่บูรณาการหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษาปฐมวัย ด้วยการเชื่อมโยงแนวคิดทางการศึกษาอื่นๆ ตลอดจนขนานนโยบายในการจัดการศึกษาของรัฐเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปสู่การจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่ครอบคลุมการพัฒนาเด็กในทุกมิติ อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

4. การจัดการศึกษาที่คำนึงถึงการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสมทั้งทรัพยากรบุคคล การเงิน อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยี รวมถึงสื่อการสอนต่างๆ

5. การให้ทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน ส่วนราชการ องค์กรต่างๆ เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วม ในการสนับสนุน ส่งเสริมและรับผิดชอบต่อการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยผ่านกระบวนการที่เหมาะสม

หลักการดังกล่าวใช้คำย่อที่มาจากตัวอักษรแรกของหลักการทั้ง 5 ข้อ รวมเรียกว่า “หลักการสมาร์ท” (SMART)

โดยหลักการสมาร์ท (SMART) เป็นกรอบแนวคิดหลักเพื่อนำไปสู่การดำเนินการใช้รูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเบื้องต้นสำหรับการดำเนินการตามรูปแบบ

ก่อนเริ่มการดำเนินการตามรูปแบบฯ องค์การบริหารส่วนตำบลที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ควรปฏิบัติตามขั้นตอนที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ

องค์การบริหารส่วนตำบลที่สนใจนำรูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา

ไปใช้ ควรศึกษารูปแบบฯ อย่างละเอียดเพื่อให้ทราบถึงหลักการ วัตถุประสงค์ บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำรูปแบบนี้ไปดำเนินการใช้ได้อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการบูรณาการเชิงผสมผสานรวมความรู้สู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหลังการกระจายอำนาจทางการศึกษา

คู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นเอกสารแนะนำแนวทางให้ทราบถึงการเตรียมการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในการดำเนินการใช้รูปแบบฯ เนื้อหาสาระในคู่มือจะช่วยให้ผู้ที่ศึกษาไปใช้เกิดความเข้าใจในการนำรูปแบบฯ ไปใช้มากขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินการในการใช้รูปแบบมีดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานตามกระบวนการของรูปแบบฯ เพื่อขอความร่วมมือและให้การสนับสนุนในการทำงาน

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลวางแผนงานที่บูรณาการความรู้เชิงหลักการของรูปแบบฯ งานเชิงนโยบายและงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย เพื่อการวางแผนงานตลอดระยะเวลาการดำเนินการ

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลประสานกับนักวิชาการศึกษา/ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยในท้องถิ่น เพื่อเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในการดำเนินการ

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลวางแผนระยะยาวและระยะสั้น เพื่อกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 องค์การศึกษาข้อมูลบริบทจริงในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยเครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูลและแบบสังเกต

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลวิเคราะห์สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามกรอบความคิดของรูปแบบฯ คือ

1) ความสัมพันธ์ของระบบย่อย 3 ระดับชั้น ในบริบทของการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

ระบบความสัมพันธ์	ผู้ที่เกี่ยวข้อง/ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1. ระดับไมโคร	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/องค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีการศึกษาถึงบทบาทของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย ทั้งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและการดูแลเด็ก รวมถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กด้วย
2. ระดับเมโซ	บุคคลต่างๆ ที่อยู่ในระดับไมโคร ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/องค์การบริหารส่วนตำบล และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็ก โดยศึกษาในบริบทจริงจากผู้ที่อยู่ในชุมชนถึงความร่วมมือระหว่างกัน บทบาทการสนับสนุน การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย
3. ระดับเอ็กโซ	กลุ่มองค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน เป็นหน่วยงานบริการ เช่น อนามัยตำบล สถาบันการศึกษาในระดับอื่นๆ ศูนย์สงเคราะห์ และให้การช่วยเหลือต่างๆ สถาบันทางศาสนา ที่มีบทบาทในชุมชนและสามารถให้บริการด้านต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยได้ โดยศึกษาถึงการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย หรือความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยร่วมกับองค์การบริหาร ส่วนตำบล
4. ระดับแมคโคร	กฎหมาย นโยบายการจัดการศึกษาของชาติ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัด โปรแกรม

2) ตัวชี้วัดเบื้องต้นเพื่อประเมินสภาพบริบทจริงของการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย โดยใช้หลักการสำคัญของรูปแบบเป็นกรอบการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องต่างๆ อันครอบคลุมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การจัดบริการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีมาตรฐาน
- (2) การตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน
- (3) การเชื่อมโยงความรู้อย่างบูรณาการมาสู่การจัดโปรแกรม

การศึกษาปฐมวัย

- (4) การบริหารจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม
- (5) การประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
การจัดบริการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีมาตรฐาน	<p>1. ความสอดคล้องกับหลักการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ</p> <p>1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด โปรแกรมการศึกษาที่นำข้อกำหนดตามมาตรฐานของชาติมาปฏิบัติในการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัย</p> <p>1.2 การกำกับติดตามและประเมินการดำเนินการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง</p> <p>2. มีการบริการให้การดูแลและเลี้ยงดูเด็กตามหลักวิชาการ</p> <p>2.1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาปฐมวัยอย่างเพียงพอ และสามารถนำมาสู่การประยุกต์ในการปฏิบัติได้จริง ความรู้ที่จำเป็นได้แก่ (1) ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก (2) ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในการดูแลเด็ก (3) ความรู้ในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ของครู ผู้ดูแลเด็ก</p> <p>3. การจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเด็ก</p> <p>3.1 การจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาโดยตรง</p> <p>3.2 การจัดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เพื่อคอยดูแลและสนับสนุน</p> <p>การจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัย โดยมีสมาชิกที่มาจากหลากหลายภาคส่วนในชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการดำเนินงานของศูนย์ฯ</p>

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
การตอบสนองต่อความต้องการของเด็กผู้ปกครองและชุมชน	<p>1. การจัดกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคำนึงถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ที่ครอบคลุมถึงกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในศูนย์ฯ ได้แก่</p> <p>1.1 กิจกรรมที่ให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้</p> <p>1.2 กิจกรรมมีลักษณะสอดคล้องกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็ก</p> <p>1.3 การให้โอกาสเด็กในการเลือกและตัดสินใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน</p> <p>1.4 การจัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลาย</p> <p>1.5 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารสถานที่ให้มีความปลอดภัย</p> <p>2. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มมีโอกาสรับบริการอย่างเท่าเทียมกัน</p> <p>2.1 การจัดให้มีการดูแลเด็กที่มาจากหลากหลายกลุ่มและมีความต้องการแตกต่างกัน ทั้งกลุ่มเด็กปกติและกลุ่มเด็กพิเศษ</p> <p>2.2 การจัดให้มีการให้การดูแลเป็นพิเศษสำหรับกลุ่มเด็กที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด</p> <p>2.3 เมื่อพบเด็กมีปัญหาในด้านต่างๆ มีการจัดให้มีให้การดูแลและประสานส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญในกรณีจำเป็น เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น</p> <p>3. การจัดหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนและเหมาะสมกับท้องถิ่น</p> <p>3.1 การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมและการเลี้ยงดูเด็กของครอบครัว</p> <p>3.2 ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นและนำมาสู่การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างบูรณาการ เช่น นำวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน การให้เด็กเรียนรู้วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น</p>

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
	<p>4. การจัดบริการดูแลเด็กที่ครบวงจร ทั้งในด้านการศึกษา สุขภาพ อนามัยและโภชนาการ</p> <p>4.1 การจัดให้เด็กได้รับ โอกาส ได้รับสิทธิ ในการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้และมีการประเมินพัฒนาการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก</p> <p>4.2 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็ก โดยมีการตรวจสุขภาพอนามัยเบื้องต้น เช่น ความสะอาดของร่างกาย พัฒนาการการเจริญเติบโต และรวมถึงการส่งต่อเด็กเพื่อให้ได้รับการดูแลจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น แพทย์ อนามัยตำบล</p> <p>4.3 การดูแลให้เด็กให้มีโภชนาการที่ดี โดยการจัดให้เด็กได้รับประทานอาหารครบหมู่ ถูกต้องตามหลักสุขอนามัยและโภชนาการ รวมถึงการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ถูกต้องในการส่งเสริมโภชนาการที่ดีให้กับเด็ก</p>

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
<p>การเชื่อมโยงความรู้อย่างบูรณาการมาสู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย</p>	<p>1. การนำความรู้ทฤษฎีทางการศึกษาปฐมวัยมาสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน</p> <p>1.1 การวางแผนจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p> <p>1.2 มีการนำนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน</p> <p>2. การนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในบริบทท้องถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>2.1 การให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นและนำความรู้เหล่านั้นมาถ่ายทอดให้แก่เด็ก เช่น อาชีพในชุมชน ประเพณีสำคัญ</p> <p>2.2 การปลูกฝังให้เด็กมีความรักและภาคภูมิใจชุมชนของตน</p> <p>3. การเลือกนำความรู้ที่มีอย่างหลากหลายรอบตัวมาสู่การส่งเสริมการพัฒนาเด็ก</p> <p>3.1 การนำวิทยาการความรู้จากสหสาขามาสู่การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย โดยอาศัยบุคคล องค์กรต่างๆ ในชุมชน มาช่วยกันพัฒนา</p>

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
	<p>และสนับสนุนการจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัย</p> <p>3.2 การให้ความสำคัญกับกฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและนำมาพิจารณาเพื่อจัด โปรแกรมการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของชาติ</p>

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
<p>การบริหารจัดการ ทรัพยากรที่เหมาะสม</p>	<p>1. การจัดให้มีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอกับภาระงาน</p> <p>1.1 ครูผู้ดูแลเด็กต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทางด้านการศึกษาปฐมวัย</p> <p>1.2 ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการส่งเสริมให้เพิ่มพูนประสบการณ์และความรู้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</p> <p>1.3 การมีสัดส่วนจำนวนครูผู้ดูแลเด็กที่เหมาะสมกับจำนวนเด็ก</p> <p>2. จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน</p> <p>2.1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก</p> <p>2.2 วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ ต้องมีความปลอดภัยในการใช้</p> <p>3. การจัดให้มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม</p> <p>3.1 มีการวางแผนงบประมาณล่วงหน้า</p> <p>3.2 นำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ</p>

ตัวชี้วัดด้าน	รายละเอียด
<p>การประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย</p>	<p>1. การร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครอบครัว บุคคล องค์กรและสถาบันต่างๆ ในชุมชน ในการสนับสนุนการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย</p> <p>1.1 การเปิด โอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด โปรแกรม ทั้งในรูปแบบของตัวแทน คือ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือตามวาระต่างๆ เช่น การช่วยงานประจำวันในศูนย์ฯ การช่วยงานเป็นคราว หรือการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ตามจำเป็น</p> <p>1.2 การให้สิทธิชุมชนในการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา</p> <p>2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครอบครัว และชุมชนให้เกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาเด็ก</p> <p>2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็ก เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ การให้คำปรึกษาในการเลี้ยงดูเด็ก</p> <p>2.2 การส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการร่วมมือซึ่งและกันในการดูแลเด็กของชุมชนร่วมกัน</p>

3) การดำเนินการวางแผนแก้ไขปัญหาที่พบ โดยลำดับความสำคัญของปัญหาและหาแนวทางการแก้ไข โดยการนำความรู้ที่เป็นหลักการสำคัญของรูปแบบฯ มาสู่การปฏิบัติและแก้ไข โดยเลือกแนวทางการปฏิบัติที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพจะดำเนินการได้ วิธีในการดำเนินการ คือ

- (1) การสรุปสภาพปัญหาปัจจุบัน (วิเคราะห์จุดแข็ง/จุดอ่อน)
- (2) การกำหนดแนวทางแก้ไข
- (3) การจัดทำแผนปฏิบัติการ
- (4) การดำเนินการตามขั้นตอน

4) การสร้างเครือข่ายระหว่างการดำเนินการตามรูปแบบ โดยให้ความสำคัญกับทุกหน่วยที่อยู่ในบริบทของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในรูปแบบต่างๆ

3. ขั้นสรุปผลและทบทวนการดำเนินการตามรูปแบบฯ

สรุปผลการดำเนินงานรูปแบบฯ โดยการประชุมติดตามผลร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้เชี่ยวชาญและบุคคลอื่นที่มีส่วนในการดำเนินการตามรูปแบบฯ ในทุกระยะของการดำเนินการเพื่อปรับปรุงให้การดำเนินงานระยะต่อไปดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างแนวทางการบูรณาการความรู้สู่การปฏิบัติในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยตามรูปแบบฯ สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการพัฒนาเด็ก

การจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กที่มีอายุ 3 ขวบ ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษ ต้องสอดคล้องกับแนวการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพสูงสุดของตน และจะต้องให้เด็กมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ทั้งเด็กปกติ เด็กพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ต้องได้รับสิทธิในการเรียนตามศักยภาพของตนหากเด็กจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากผู้เชี่ยวชาญ ศูนย์ฯ ต้องประสานและส่งต่อไปยังหน่วยต่างๆ เพื่อการดูแลที่พิเศษเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้เด็กจะต้องได้รับความคุ้มครองดูแลและปกป้องจากสิ่งที่เป็นอันตรายและคุกคามต่อการพัฒนาของตน เช่น การทำร้าย ทารุณเด็ก การถูกจำกัดสิทธิและโอกาส เพราะความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนาและสถานภาพทางสังคม

1. การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยตามรูปแบบฯ คำนึงถึงมาตรฐานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของชาติ (พ.ศ.2546)

มาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2) กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- 3) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
- 4) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 5) ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
- 6) ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมตามวัย
- 7) รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
- 8) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 9) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- 10) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 11) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 12) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

2. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

หลักสูตร

หลักสูตรการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

- 1) หลักสูตรที่คำนึงถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 2) หลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน
- 3) หลักสูตรที่มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน
- 4) หลักสูตรที่อยู่ภายใต้กรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของชาติ

1) หลักสูตรที่คำนึงถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

การจัดทำหลักสูตรตามรูปแบบฯ ให้คำนึงถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ โดย

(1) การจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับวัยและความสนใจ เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีทิศทางของพัฒนาการที่คาดหมายได้ การจัดหลักสูตรต้องคำนึงว่าเด็กวัยนี้เรียนรู้จากพฤติกรรมไปสู่สัญลักษณ์ เด็กจะเข้าใจและคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว และวิธีที่เรียนรู้ที่ดีที่สุดคือผ่านจากประสบการณ์ตรง ด้วยการลงมือสัมผัส โดยเฉพาะการเล่น

(2) หลักสูตรการเรียนการสอนที่ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของสมอง ช่วงปฐมวัยเป็นช่วงเวลาที่เด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุด สมองจะสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว การจัดหลักสูตรต้องส่งเสริมและตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน โดยจัดให้ความหลากหลายของเนื้อหาสาระ วิธีการสอนและการจัดกิจกรรม รวมถึงการประเมินผล

(3) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นและเอื้อกับผู้เรียนทุกกลุ่ม การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านชีวภาพและความต่างทางวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ครอบคลุมกับเด็กทุกกลุ่มได้เรียนรู้ตามศักยภาพ ทั้งเด็กที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางพัฒนาการและการเรียนรู้ นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของเด็ก ที่การจัดหลักสูตรต้องเอื้อให้เด็กมีโอกาสรู้และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมซึ่งกันและกันด้วย

(4) หลักสูตรที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจและจริยธรรม การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กต้องส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรม อย่างสมดุล โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประจำวัน

2) หลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมของชุมชน

การจัดทำหลักสูตรตามรูปแบบฯ ให้จัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น โดยนำความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนมาประยุกต์เข้าหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กได้รับความรู้และเห็นคุณค่า รวมถึงการรับรู้ความมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันได้แก่

(1) อาชีพของคนในชุมชน เช่น การทำการเกษตร ได้แก่ การปลูกข้าว ในหลักสูตรก็จะมี การเรียนรู้วิถีชีวิตของการทำนา วิธีการปลูก การเก็บเกี่ยว ตลอดจนคุณค่าของการทำนา หรืออาชีพการหัตถกรรม ได้แก่ การจักสาน การทอผ้า เป็นต้น

(2) เอกลักษณ์และวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน เช่น กิจกรรมตามประเพณีที่สำคัญทางเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ ทางศาสนา สิ่งของหรือเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน เป็นต้น ในหลักสูตรก็จะมี การนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญทางประเพณีตามโอกาสต่างๆ หรือการทำกิจกรรมในชั้นเรียนที่มีการสอดแทรกความรู้ทางวัฒนธรรมและประเพณี ผ่านการเล่าเรื่องราวจากคนในชุมชน การประดิษฐ์ชิ้นงานต่างๆ เป็นต้น

(3) สถานที่ต่างๆ ในชุมชน เช่น วัด โบราณสถาน สถานีนอนามัย อบต. โดยในหลักสูตรก็จะมี การเรียนรู้สถานที่ไม่หรือเชื้อเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่นั้นๆ มาให้ความรู้เพื่อปลูกฝังให้เด็กเห็นความสำคัญและเข้าใจความสัมพันธ์ของบุคคลต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน

3) หลักสูตรมีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

หลักสูตรที่จัดทำสำหรับเด็กตามรูปแบบฯ ต้องมีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน อันได้แก่

(1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ในหลักสูตรต้องจัดให้เด็กได้ศึกษาหรือรับข้อมูลที่ใหม่ๆ และมีความทันสมัย ให้เด็กได้รับทราบว่านอกจากชุมชนที่ตนอยู่อาศัยแล้ว ที่อื่นๆ นอกชุมชน มีปรากฏการณ์ใดบ้าง เช่น ที่จังหวัดอื่นมีต่างประเทศส่งหมีแพนด้ามาให้ ที่ต่างประเทศมีการปล่อยยานอวกาศ มีอากาศยานนำจรวดขึ้นหิมะตก หรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่แย่ลง ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนสามารถเชื่อมโยงความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามสาระต่างๆ เข้าได้ด้วย

(2) ความรู้และนวัตกรรมใหม่ที่มีในโลกปัจจุบัน ในหลักสูตรต้องจัดให้เด็กได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้และนวัตกรรมใหม่ เช่น สิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่มีความทันสมัย ซึ่งอาจจำลองให้เห็น หรือผ่านการบอกเล่า เช่น เรื่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ รถไฟฟ้าได้ดิน เพื่อขยายขอบเขตของการเรียนรู้ให้กับเด็กอย่างไม่จำกัด

4) หลักสูตรที่อยู่ภายใต้กรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของชาติ

หลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กตามรูปแบบฯ อยู่ภายใต้กรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของชาติ โดยมีหลักสำคัญ ตามหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

(1) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท

(2) การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย

(3) การพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย

(4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

(5) การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

สาระการเรียนรู้

ภายใต้กรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของชาติ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546) การจัดสาระการเรียนรู้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ความรู้สำหรับเด็กจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัวและสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ประกอบด้วย

- 1) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ความรู้ทั่วไป
- 2) เนื้อหาสาระความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
- 3) เนื้อหาสาระความรู้เกี่ยวกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมชุมชน
- 4) เนื้อหาสาระความรู้เกี่ยวกับโลกปัจจุบัน

1) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ความรู้ทั่วไป

(1) ความรู้ตามความสนใจ เป็นความรู้ที่สนองการอยากรู้ตามธรรมชาติที่ไม่มีขีดจำกัด ที่รวมถึงความคิดสร้างสรรค์และการจินตนาการ โดยรายละเอียดของความรู้เป็นไปตาม

ความต้องการของเด็ก

(2) ความรู้ในชีวิตประจำวัน เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนเองของเด็ก ในกิจวัตรประจำวัน เช่น การสื่อสารกับผู้อื่น การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และสิ่งของต่างๆ การช่วยเหลือตนเองในการรับประทานอาหาร การขับถ่าย การดูแลความสะอาดของร่างกายเบื้องต้น และการควบคุมอารมณ์

2) เนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว

(1) ความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต เป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตรอบตัว เช่น บุคคลและสัตว์ชนิดต่างๆ โดยเรียนรู้ถึงการเจริญเติบโต อาหาร การดำเนินชีวิต และแหล่งที่อยู่อาศัย

(2) ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่างๆ ทางธรรมชาติ เป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่และเกิดขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ฝนตก พายุร้อง ฤดูกาล ผืนดิน แม่น้ำ

(3) ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติรอบตัว เป็นความรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการเห็นคุณค่าและดูแลสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่น การประหยัดน้ำ การรับประทานอาหารไม่เหลือทิ้ง การไม่ทิ้งขยะที่นอกเหนือจากถังรับขยะสิ่งปฏิกูล การไม่เด็ดดอกไม้ใบไม้จากต้น

3) เนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น

(1) ความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของชุมชน/ท้องถิ่น เป็นความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ตั้งของชุมชน/ท้องถิ่น เช่น ที่ราบสูง อยู่ใกล้แม่น้ำ

(2) ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ของบุคคลต่างๆ ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่แวดล้อมรอบตัวเด็กในชุมชน/ท้องถิ่น เช่น บุคคลในครอบครัวของคน ที่ประกอบไปด้วยพ่อแม่ พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย บุคคลอื่น เช่น ครู หมออนามัย ผู้นำทางศาสนา เป็นต้น โดยเรียนรู้ถึงบทบาท หน้าที่รวมถึงความสำคัญและการอยู่ร่วมกันของบุคคลอย่างเกื้อกูลกันในชุมชน/ท้องถิ่น

(3) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของคนในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี เอกลักษณะของท้องถิ่น/ชุมชน ที่มาแต่ดั้งเดิมจนถึงปัจจุบัน โดยเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนตามธรรมเนียมประเพณี เช่น การแสดงความเคารพต่อผู้ที่สูงวัย การทำบุญในวันสำคัญ การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น

4) เนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับโลกปัจจุบัน

(1) ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ บุคคลต่างๆ ที่อยู่ต่างชุมชน/ท้องถิ่น เป็นความรู้เกี่ยวกับสถานที่และบุคคลที่อยู่นอกชุมชน/ท้องถิ่น โดยเรียนรู้ถึงลักษณะที่มีความเหมือน ความต่าง

ความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่และบุคคล เช่น ในจังหวัดใหญ่ๆ จะมีความหนาแน่นของผู้คน มีสถานที่สำคัญหลายแห่งตั้งอยู่

(2) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผนและการปฏิบัติตามข้อตกลงของสังคม เป็นความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และข้อตกลงของส่วนรวม โดยเรียนรู้การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ตามสิทธิและหน้าที่ของตน รวมถึงการทำตามระเบียบของส่วนรวม เช่น การไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ การไม่แข่งคิว การเคารพสิทธิของผู้อื่น เป็นต้น

(3) ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งใน/นอกชุมชน/ท้องถิ่น เป็นความรู้ที่เกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของมนุษย์ เช่น การผลิตสิ่งประดิษฐ์ใหม่

แนวการจัดกิจกรรม

- 1) การกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน
- 2) การจัดกิจกรรมและประสบการณ์
- 3) สื่อประกอบการเรียนการสอน
- 4) การวัดและประเมินผลพัฒนาการ

- 1) การกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน

การกำหนดตารางกิจกรรมตามรูปแบบฯ จัดโดยคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

(1) กำหนดช่วงระยะเวลาให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก โดยคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กว่ามีช่วงความสนใจระยะสั้น การจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องไม่กำหนดให้ใช้ระยะเวลาที่ยาวนานเกินไป

(2) กำหนดสัดส่วนและความสมดุลในการส่งเสริมพัฒนาการทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การจัดกิจกรรมในแต่ละวันต้องให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน โดยบูรณาการกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะต่างๆ เข้าด้วยกัน

(3) กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมทั้งภายในและนอกห้องเรียนอย่างเหมาะสม โดยจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ผ่านกิจกรรมและประสบการณ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมวงกลม กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมเล่นเสรีตามมุมประสบการณ์ กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นต้น กิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น การเล่นกลางแจ้งโดยอิสระ การเล่นเครื่องเล่นสนาม กิจกรรมพลานามัย การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

(4) กำหนดให้เด็กได้มีช่วงเวลาที่พักผ่อนอย่างเพียงพอ ในแต่ละวันเด็กต้องการเวลาสำหรับพักผ่อนเพื่อให้ร่างกายและสมองที่มีความอ่อนล้าจากการทำกิจกรรมต่างๆ ได้พักบ้าง ดังนั้นการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กต้องกำหนดให้มีการพักเป็นช่วงๆ เพื่อความผ่อนคลายและความพร้อมที่จะเรียนรู้สำหรับกิจกรรมต่อไป

(5) กำหนดให้มีช่วงเวลาสำหรับเด็กได้ทำกิจกรรมอิสระ การจัดกิจกรรมในแต่ละวันต้องจัดให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมตามอิสระ ซึ่งอาจจะเป็นกิจกรรมภายในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ การจินตนาการด้วยตนเอง

(6) การกำหนดให้มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ กิจกรรมที่กำหนดในตารางกิจกรรมประจำวัน กำหนดไว้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้ดูแลเพื่อการวางแผนการทำกิจกรรมที่เหมาะสมและเด็กจะได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีแบบแผนการปฏิบัติตนในแต่ละวัน อย่างไรก็ตามการทำกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละวันอาจมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพจริงเพื่อความเหมาะสม เช่น บางวันสภาพห้องเรียนร้อนอบอ้าวครูอาจย้ายกิจกรรมบางอย่างที่ทำในห้องเรียนไปจัดที่นอกห้องเรียนก็ได้ หรือบางวันในชุมชนมีกิจกรรมพิเศษก็อาจพาเด็กไปร่วมกิจกรรม โดยงดกิจกรรมในชั้นเรียนไว้ก่อนก็ได้

ตัวอย่างตารางกิจกรรมประจำวัน

ช่วงเวลา	ตัวอย่างกิจกรรม
ภาคเช้า	
กิจกรรมเสรี	- เล่นสนาม เล่นตามมุมประสบการณ์ในห้องเรียน
กิจกรรมรวม (วงกลม)	- ฟังนิทาน กิจกรรมสงบ กิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
พักคั่นนม/อาหารว่าง	- -----
กิจกรรมรายบุคคล	- งานที่ได้รับมอบหมาย การเล่นตามมุมประสบการณ์ กิจกรรมเกม การศึกษา
พักรับประทานอาหาร กลางวัน	- -----
พักผ่อนนอนหลับ	- -----
ภาคบ่าย	
คั่นนม/อาหารว่าง	- -----
กิจกรรมเสรี	- เล่นสนาม เล่นตามมุมประสบการณ์ในห้องเรียน
เสร็จสิ้นกิจกรรมประจำวัน	

2) การจัดกิจกรรมและประสบการณ์

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

- (1) เพื่อให้เด็กมีสุขภาพที่ดี เจริญเติบโตตามวัย
- (2) เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสม
- (3) เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาและสื่อสาร ได้เหมาะสมกับวัย
- (4) เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักกิจอย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

3) สื่อประกอบการเรียนการสอน

(1) การจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายที่กระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

(2) การจัดหาสื่อธรรมชาติ/สื่อในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4) การวัดและประเมินผล

การประเมินการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการวางแผนปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสม การประเมินและหลักสูตรจะถูกบูรณาการเข้าด้วยกัน โดยการให้ครูผู้สอนได้สังเกตเด็กและประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีแนวทางการประเมินดังนี้

(1) จุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อเป็นประโยชน์แก่ตัวเด็ก ด้วยการนำข้อมูลที่ได้ไปปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก

(2) เนื้อหาของการประเมินสะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าของจุดมุ่งหมายการเรียนรู้และพัฒนาการ การประเมินต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลจากการประเมินมาใช้ในการวางแผนหลักสูตรอย่างบูรณาการ

(3) วิธีการประเมินที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก ต้องอยู่บนพื้นฐานจากการสังเกตอย่างละเอียดลออ

(4) การประเมินคำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะบุคคลของผู้เรียน คำนึงถึงปัจจัยที่แตกต่าง เช่น การใช้ภาษา ปัญหาด้านภาษา และในขณะที่เดียวกันเด็กได้มีโอกาสในการพัฒนาภาษาถิ่นเมื่ออยู่ที่บ้านเช่นเดียวกับภาษาที่ใช้ในโรงเรียน

(5) การประเมินไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะที่ว่า เด็กทำอะไร ได้บ้าง แต่รวมไปถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งที่เป็นเด็กวัยเดียวกันหรือผู้ใหญ่ โดยครูผู้สอนศึกษาได้จากพฤติกรรมของเด็กขณะทำงานรายบุคคลหรือทำงานกลุ่มร่วมกับคนอื่นๆ

3. การจัดสภาพแวดล้อม

- 1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกและภายในห้องเรียน
- 2) สภาพแวดล้อมทางบรรยากาศที่ส่งเสริมจริยธรรมทางสังคม

1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพภายนอกห้องเรียน จัดสภาพพื้นที่และจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับเด็ก โดยยึดหลักสำคัญดังต่อไปนี้

(1) การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เครื่องเล่นที่จัดให้มีอาทิเช่น เครื่องเล่นสนามประเภทปีนป่าย มุด ลอด ห้อย โหน

(2) การมีความสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของเด็ก เช่น เครื่องเล่นสนาม ต้องมีขนาดเหมาะสมไม่สูงเกินไป สีสนของอุปกรณ์ต่างๆ มีความสวยงามดึงดูดใจเด็ก

(3) การจัดให้มีของเล่นชนิดต่างๆ ที่มีวิธีการเล่นทั้งแบบที่ทำหาย และแบบเล่นเป็นขั้นเป็นตอน

(4) การมีความพร้อมพร้อมของอุปกรณ์ ของเล่นและอุปกรณ์ต่างๆ ต้องมีจำนวนพอเพียงกับเด็กและมีความหลากหลาย

(5) การมีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นต่างๆ ที่เป็นสิ่งของธรรมชาติหรือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

(6) วัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นต่างๆ มีความปลอดภัยต่อเด็ก

(7) พื้นที่ภายนอกอาคารมีพื้นผิวที่หลากหลายเหมาะแก่การทำกิจกรรมหลายประเภท เช่น พื้นสนาม พื้นทราย พื้นกรวด เป็นต้น

(8) บริเวณพื้นที่ภายนอกมีความร่มรื่น มีที่นั่งพักผ่อนสำหรับเด็ก ผู้ปกครองและบุคลากร

สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพภายในห้องเรียน จัดสภาพพื้นที่และจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับเด็ก โดยยึดหลักสำคัญดังต่อไปนี้

(1) การจัดวางพื้นที่ให้มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเดี่ยว

(2) พื้นผิววัสดุในห้องเรียนทำความสะอาดได้ง่าย

(3) ห้องต้องมีแสงสว่างเพียงพอ

(4) การถ่ายเทอากาศต้องดี

(5) การจัดให้มีของเล่นหลากหลาย เช่น ของเล่นตามมุมประสบการณ์ประเภทตัวต่อ ไม้บล็อก เครื่องครัว เครื่องมือช่าง เกมการศึกษา

(6) ลักษณะของของเล่นต้องมีทั้งแบบที่เล่นได้คนเดียวและแบบเล่นเป็นกลุ่ม

- (7) การจัดให้มีการแข่งขันของอุปกรณ์และของเล่นที่จัดสรรให้กับเด็ก
- (8) มีทั้งของเล่นที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น และของเล่นที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่

2) สภาพแวดล้อมทางบรรยากาศ

การจัดบรรยากาศในห้องเรียน/ในศูนย์ฯ ต้องคำนึงถึงบรรยากาศทางบวก โดยจัดได้ตามแนวต่อไปนี้

(1) ครูผู้ดูแลเด็กปฏิบัติต่อเด็กและมีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็กอย่างเป็นมิตรและอบอุ่น เช่น การใช้คำพูดที่ไพเราะ แสดงความอ่อนโยน การโอบกอด สัมผัสตัว กับเด็ก ซึ่งต้องไม่เลือกที่จะปฏิบัติต่อเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กต้องแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกัน

(2) ครูผู้ดูแลเด็กจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศคล้ายบ้าน ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัย ขณะเดียวกันการจัดห้องเรียนต้องเสริมบรรยากาศอย่างกลมกลืนให้เด็กได้เรียนรู้ว่ายังมีสิ่งอื่นๆ อีกมากมายที่แตกต่างจากที่บ้าน ซึ่งเป็นการสะสมการรับรู้ของเด็ก

(3) ครูผู้ดูแลเด็กต้องสร้างเสริมให้เกิดบรรยากาศของห้องเรียนในการเกื้อกูลกัน แบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

(4) ครูผู้ดูแลเด็กต้องส่งเสริมให้เด็กได้ตัดสินใจและเคารพการตัดสินใจทั้งของตนเองและผู้อื่น

(5) ครูผู้ดูแลเด็กต้องแสดงความเป็นมิตรต่อบุคคลรอบด้านและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและบุคคลอื่นๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่มีเอื้ออาทรซึ่งกันและกันในศูนย์ฯ

การพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาบุคลากรของศูนย์ ประกอบด้วย ความสามารถทางวิชาชีพ ทัศนคติและเจตคติในการปฏิบัติงาน ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ให้มีคุณสมบัติและทักษะทางวิชาชีพ ดำเนินการดังนี้

1) การให้ครูผู้ดูแลเด็กเพิ่มเติมและพัฒนาความรู้ โดย

- (1) การเข้าร่วมการอบรมสัมมนา
- (2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- (3) การให้โอกาสศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์ฯ หรือสถานศึกษาปฐมวัยอื่นที่มีรูปแบบการจัดที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์ฯ หรือสถานศึกษาปฐมวัยชั้นนำต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จในการจัดโปรแกรม เช่น โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียน

สาริตสังคัมมหาวิทยาลัยของรัฐ

(4) การจัดให้ครูผู้ดูแลเด็กได้ร่วมศึกษาเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงในศูนย์ฯ หรือสถานศึกษาปฐมวัยชั้นนำเป็นระยะเวลาสั้นๆ เป็นครั้งคราวเพื่อให้ครูได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง โดยอาจจัดในลักษณะของความร่วมมือทางวิชาการ ที่ผู้บริหารสามารถให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประสานงานให้

(5) การส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กได้ศึกษาต่อในสาขาการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กได้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพในระดับที่สูงขึ้น

(6) การจัดให้มีการกำกับ นิเทศ ประเมินผลติดตามการทำงานของครูผู้ดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ โดยให้รับการกำกับ นิเทศ ประเมินผลติดตามอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การทำรายงานการประเมินตนเองแก่ผู้บริหาร บันทึกการทำงาน การสังเกตการสอน เป็นต้น โดยผู้ที่ทำหน้าที่กำกับ นิเทศ ประเมินผลติดตามการทำงานของครูผู้ดูแลเด็กต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำ ให้แก่ครูผู้ดูแลเด็กอย่างถูกต้องสอดคล้องกับหลักวิชาการ การศึกษาปฐมวัยและนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของคนได้ หากเป็นข้อจำกัดของศูนย์ฯ ที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว ควรประสานไปยังสถาบันครุศาสตร์หรือหน่วยงานด้านการศึกษาในท้องถิ่นที่เพื่อดำเนินการจัดหาผู้เชี่ยวชาญให้ต่อไป

(7) การจัดให้มีแหล่งค้นคว้า สืบค้นข้อมูลด้านการศึกษาและข้อความรู้ด้านอื่นๆ สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก เช่น จัดให้มีหนังสือวิชาการที่ครูผู้ดูแลเด็กสามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ จัดให้มีคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูล ซึ่งอาจจัดในลักษณะของการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับองค์การบริหารส่วนตำบลในกรณีที่มีความจำกัดด้านทรัพยากร

(8) การพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้ การพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นช่องทางสำคัญที่นำไปสู่การสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในสาขาวิชาชีพ โดยเฉพาะในชุมชนที่มีทรัพยากรจำกัด ทั้งนี้เพื่อจะนำไปสู่โอกาสและการขยายขอบเขตการเรียนรู้ในการพัฒนาในวิชาชีพที่กว้างขึ้น ครูผู้ดูแลเด็กควรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาเครือข่ายในกลุ่มครูผู้ดูแลเด็กด้วยกันให้มีความเข้มแข็งขึ้น โดยมีศูนย์ฯ ที่เป็นต้นแบบเป็นหลักในการประสานเครือข่าย ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานหลักในทุกทาง

(9) การจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ผู้บริหารต้องประสานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาผู้ให้คำแนะนำ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครูผู้ดูแลเด็กหรืออาจประสานโดยตรงไปยังสถาบันการศึกษาอื่นๆ หรือสถาบันทางครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง

2. การสร้างวิสัยทัศน์และเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1) การได้รับโอกาสในการในการมีส่วนร่วมในการบริหาร

(1) การรวมกำหนดนโยบาย

- (2) การร่วมวางแผน
- (3) การร่วมประเมิน
- 2) การให้ครูผู้ดูแลเด็กได้มีโอกาสศึกษาความรู้รอบตัว
 - (1) การใช้ทรัพยากรจากแหล่งความรู้ต่างๆ ทั้งในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่น เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์เด็กและอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) เป็นต้น

การบริหารจัดการและรูปแบบจัดองค์กรศูนย์ฯ

การบริหารจัดการศูนย์ฯเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ด้วยเหตุว่าการให้บริการดูแลอบรมเลี้ยงดูเด็กจะมีมาตรฐานได้ จำต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ทั้งด้านองค์ความรู้และงบประมาณ ฯลฯ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการ ดังนี้

1. การจัดให้มีคณะที่ปรึกษา ซึ่งควรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากทุกภาคส่วน ได้แก่
 - 1) ผู้นำศาสนา ในท้องถิ่น เช่น เจ้าอาวาส โต๊ะอิหม่าม บาทหลวง
 - 2) ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ที่เป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้าน หรือข้าราชการครูที่เกษียณแล้ว เป็นต้น
 - 3) ผู้แทนส่วนราชการต่างๆ เช่น พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล สาธารณสุขตำบล ศึกษาพิเศษ เป็นต้น
2. การจัดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ประกอบด้วย
 - 1) นายกอบต. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
 - 2) ปลัดกอบต. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
 - 3) ครูผู้ดูแลเด็ก
 - 4) ผู้แทนผู้ปกครอง
3. การจัดให้มี ผู้บริหารศูนย์ฯ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานศูนย์ฯ โดยตรง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์ฯ
4. การจัดแบ่งส่วนงานภายในศูนย์ฯ ตามลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ งานด้านวิชาการ ด้านอนามัยและโภชนาการ งานอาคารสถานที่

ในการจัดโครงสร้างการบริหารและการจัดองค์กรของศูนย์ฯ ตามรูปแบบดังกล่าวข้างต้น นั้นได้ตระหนักว่าบทบาท หน้าที่ และความสำคัญของประชาคม เป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้การบูรณาการ โปรแกรมการศึกษาปฐมวัยสัมฤทธิ์ผล ซึ่งในที่นี่อาจกล่าวถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของประชาคมต่างๆ พอสังเขปดังนี้

คณะที่ปรึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้การจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์ฯ เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ

ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เปรียบเสมือนพี่เลี้ยงที่คอยประคับประคองศูนย์ฯ ให้พัฒนาดีขึ้นเป็นลำดับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะมาจากสาขาวิชาชีพที่หลากหลายและมีธรรมชาติขององค์ความรู้ในตนเอง สามารถให้คำปรึกษาแนะนำ แก่คณะกรรมการศูนย์อย่างรอบด้าน ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิควรเป็นบุคลากรที่อยู่ในท้องถิ่นหรืออยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียงเพื่อจะได้เข้าใจสภาพและบริบท นำไปสู่การพัฒนาหรือแก้ปัญหาได้จริงและเพื่อความสะดวกในการให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา

คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ มีหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์ฯ โดยเฉพาะกรรมการที่เป็นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่งจะเป็นบุคคลสำคัญที่มีภาระหน้าที่หลักในการบริหารและมีส่วนในการผลักดันงบประมาณสนับสนุนและนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้การดำเนินการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์ฯ มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยในมิติต่างๆ อันได้แก่ การให้การศึกษาบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมให้เกิดการบริการและพัฒนาเด็กในทุกด้าน เพื่อจะได้ดำเนินการและสนับสนุนได้อย่างเหมาะสม

ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีหน้าที่บริหารและรับผิดชอบดูแลศูนย์ฯ โดยตรง ต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรอื่นๆ ในศูนย์ฯ รวมถึงผู้ปกครองและเด็ก ผู้บริหารศูนย์ฯ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือในด้านปฐมวัยโดยตรง เพราะจะเข้าใจลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยและสามารถอำนวยความสะดวก จัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ควรเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติทั้งในด้านคุณวุฒิและวัยวุฒิเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการดำเนินงาน

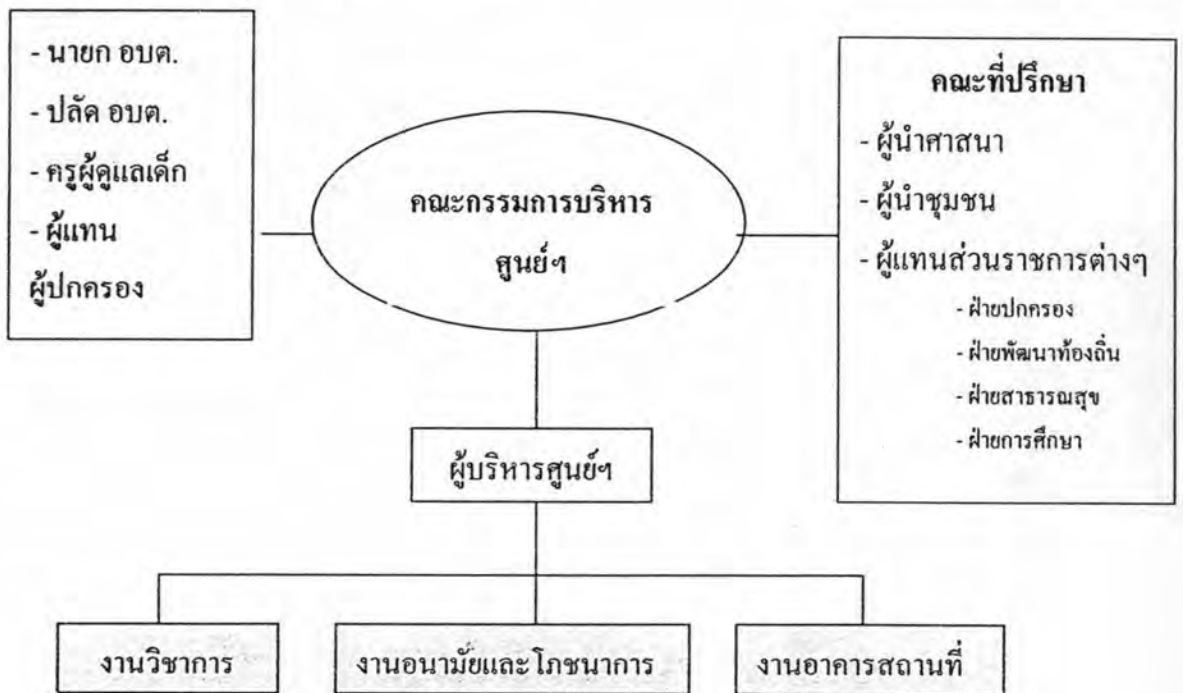
ครูผู้ดูแลเด็ก เป็นบุคคลที่สำคัญมากในศูนย์ฯ เพราะเป็นผู้ที่ทำงานอยู่กับเด็ก มีอิทธิพลในการเสริมสร้างบุคลิกภาพและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก คุณสมบัติของครูผู้ดูแลเด็กที่สำคัญไม่ใช่แค่การเป็นผู้ที่รักเด็ก แต่ครูผู้ดูแลเด็กต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กในทุกด้าน เพราะการดูแลเด็กเป็นเรื่องสำคัญ มีความละเอียดอ่อน ครูผู้ดูแลเด็กต้องมีความเข้าใจในศิลปะและศาสตร์ของการศึกษาปฐมวัยอย่างแท้จริงจึงจะนำไปสู่การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ หรือการส่งเสริมเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ถึงแม้ว่าครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่จะไม่ได้จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยแต่สามารถเพิ่มพูนความรู้ได้หลายทาง เช่น จากการฝึกอบรม อบรม การประชุม การศึกษาดูงาน การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ แต่ข้อคำนึงที่สำคัญคือ ต้องเป็นการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อทบทวนและต่อยอดองค์ความรู้ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักและสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้ดูแลเด็กให้มีโอกาสได้เพิ่มเติมความรู้อยู่เสมอ

ผู้ปกครอง บุคคลในท้องถิ่น/ชุมชน ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูเด็ก เพราะอยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ครูผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ที่รับบทบาทในการดูแลเด็กแทนผู้ปกครองใน

บางช่วงเวลา ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับครูผู้ดูแลเด็กและศูนย์ฯ ในการส่งเสริมเด็กด้านต่างๆ ทั้งการร่วมกิจกรรม การติดตามพฤติกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กร่วมกับครูและอื่นๆ เพื่อให้เกิดการดูแลเด็กร่วมกันอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้บุคคลบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น/ชุมชนต่างๆ ก็ก็มีบทบาทสำคัญเช่นเดียวกันด้วยการเป็นผู้มีส่วนร่วมที่จะช่วยขับเคลื่อนให้การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ฯ ตามโอกาสที่เอื้ออำนวย

นอกจากบทบาท หน้าที่ของประชาคม จะมีความสำคัญต่อกระบวนการขับเคลื่อนให้การจัดการเรียนการสอนตามโปรแกรมฯ สัมฤทธิ์ผลแล้ว การแบ่งส่วนงานภายในศูนย์ฯ ให้สอดคล้องกับบทบาท หน้าที่ของบุคลากรก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เนื่องจากหากสามารถกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายในศูนย์ฯ ได้อย่าง ชัดเจนแล้วการดำเนินกิจกรรมภายในศูนย์ฯ จะสามารถสนองตอบต่อการดำเนินงานตาม โปรแกรมฯ ได้ อาทิ งานด้านวิชาการ หากบุคลากรเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของตนแล้วก็จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ถูกต้องตรงตามทฤษฎีที่วางไว้

ภาพที่ 1 ตัวอย่าง โครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวอุไรवास ปรีดีติลลิก เกิดที่โรงพยาบาลหญิง จังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ.2514 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2535 และครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2538 ตามลำดับ เริ่มเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคปลายปีการศึกษา 2545 ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์ประจำระดับชั้นอนุบาลที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม